

บทที่ 5

การจัดทำกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

เด็กเป็นกลุ่มเปราะบางที่ยังไม่มีความสามารถที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากพิษภัยต่าง ๆ รอบตัว จึงมีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดและถูกทำร้ายทั้งจากผู้ปกครองที่มีหน้าที่ดูแลและบุคคลอื่น แม้ว่าจะได้มีกฎหมายเฉพาะหลายฉบับที่ให้การคุ้มครองเด็กและมีบทลงโทษสำหรับการล่วงละเมิดเด็ก แต่ก็ไม่มีกฎหมายฉบับใดที่ให้การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กจึงส่งผลให้ผู้ที่ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กไม่ต้องรับโทษ ทั้ง ๆ ที่การละเมิดสิทธิของเด็กบางกรณีจะแฝงการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ด้วย ดังนั้นการวิจัยจึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและผลกระทบจากการที่เด็กถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อให้ได้คำตอบที่จะนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายคุ้มครองการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยการวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยดังที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 และเมื่อได้คำตอบที่เป็นประเด็น โครงสร้างกฎหมาย ดังผลการวิจัยในบทที่ 4 แล้ว การวิจัยจึงได้ใช้วิธีการที่จะยืนยันคำตอบของโครงสร้างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยการใช้วิธีวิทยาการวิจัย คือ การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) โดยให้ประชากรที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ได้ร่วมกันออกแบบเพื่อเป็นการยืนยันถึงรูปแบบ โครงสร้างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เป็นร่างกฎหมายที่สามารถนำไปคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กได้อย่างแท้จริง โดยมีกระบวนการวิธีการจัดทำ การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ ดังนี้

1. กระบวนการดำเนินการการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)

การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เป็นเทคนิคทางการตลาดเพื่อสังคมนฐานชุมชน (Market Base Community) ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการวิจัย ให้เป็นวิธีวิทยาการวิจัยวิธีหนึ่งในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยที่มุ่งให้ได้คำตอบที่เป็นต้นแบบ หรือ Model ในเรื่องนั้น ๆ โดยมีแนวคิดว่า คำตอบของการวิจัยที่เป็น Model คำตอบนั้นเป็นข้อค้นพบเบื้องต้นของผู้วิจัยซึ่งหากจะให้มีการนำไปใช้ได้จริงก็ควรที่จะต้องให้

ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กับเรื่องนั้นได้มีส่วนร่วมในการออกแบบคำตอบโดยตรงซึ่งจะเป็นคำตอบที่เกิดจากความต้องการของประชากรที่มีส่วนได้เสียกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อผู้วิจัยจะได้นำเอาคำตอบที่ได้มานั้นไปวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับคำตอบที่ได้มาในเบื้องต้นทำให้ได้คำตอบที่เป็นข้อค้นพบสุดท้ายของการวิจัยอันจะเป็นต้นแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริง (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, 2560) และเป็นวิธีการที่มีการนำไปใช้ในการวิจัยแล้ว ดังนั้น การวิจัยนี้จึงนำเอาวิธีการจัดทำกรมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ มาใช้ในการวิจัยเพื่อให้ได้รูปแบบของการพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ที่จะมาจากผลการร่วมออกแบบของประชากรผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง สำหรับการนำไปวิเคราะห์ต่อไป

กระบวนการดำเนินการในการจัดทำ Participatory Design, Co-Design ในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (Stakeholders) ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบโครงสร้างรูปแบบการพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยนำคำตอบที่ได้ไปวิเคราะห์และนำไปพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักของประเทศไทยที่บัญญัติคุ้มครองเด็ก โดยมีกระบวนการดำเนินงานและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

เป็นขั้นตอนของการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการจัดทำ Co-Design ประกอบด้วย

1) การกำหนดประชากรร่วมออกแบบ

เป็นกลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการมีส่วนร่วมในการออกแบบรูปแบบโครงสร้างการพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ซึ่งเป็นประชากรกลุ่ม Co-Design รวมทั้งสิ้น จำนวน 16 คน แยกออกเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย (ดูภาพประกอบที่ 5.1 ประชากรกลุ่มเฉพาะ)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักสังคมสงเคราะห์ ทนายความ ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้แทนประชากรเด็ก จำนวน 4 คน

ประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม แยกออกเป็นประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะ กับ ประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มผสม

ประชากรกลุ่มเฉพาะ หมายถึง ประชากรที่มีประสบการณ์หรือมีหน้าที่เฉพาะในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับเด็ก มีทั้งหมด 4 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก	จำนวน 4 คน
กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ	จำนวน 4 คน
กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักสังคมสงเคราะห์ ทัศนศึกษา ผู้แทนองค์กรเอกชน	จำนวน 4 คน
กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้แทนประชากรเด็ก	จำนวน 4 คน

ภาพประกอบที่ 5.1 ประชากรกลุ่มเฉพาะ

ประชากรกลุ่มผสม หมายถึง ประชากรที่มาจากกลุ่มเฉพาะ แยกมากลุ่มละ 1 คน เพื่อผสมรวมเป็น 4 คน ต่อ 1 กลุ่ม ดังนั้นแต่ละกลุ่มผสม จึงประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก 2. นักวิชาการ 3. นักสังคมสงเคราะห์ ทัศนศึกษา ผู้แทนองค์กรเอกชน 4. ผู้แทนประชากรเด็ก (ภาพประกอบที่ 5.2 ประชากรกลุ่มผสม)

ภาพประกอบที่ 5.2 ประชากรกลุ่มผสม

การจัดให้มีประชากรในกลุ่มเฉพาะที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ และการปฏิบัติงานในระดับ เดียวกัน ได้มีการอภิปรายร่วมกันในหัวข้อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมาย เพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กในรายละเอียดของ โครงสร้างกฎหมาย จึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันนัก ส่วนกลุ่มผสมซึ่งมีตำแหน่ง ประสบการณ์ และการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันเมื่อได้ร่วมอภิปรายกันอาจจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันตามแต่ประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งท้ายที่สุดจะต้องมีข้อสรุปของกลุ่มผสม

2) การจัดเตรียมสถานที่จัดทำ Co-Design

โดยเหตุที่กำหนดประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม สถานที่จึงต้องแยกเป็น 4 โต๊ะห่างจากกัน เพื่อไม่ให้เกิดการร่วมแสดงความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มรบกวนกัน แต่อยู่ในห้องเดียวกัน จึงจำเป็นต้องเป็นห้องขนาดใหญ่ ซึ่งการวิจัยนี้ได้ใช้ ห้องไอวี 5 โรงแรมที เค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นพื้นที่ในกรุงเทพมหานครที่กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก และประชากรผู้มีส่วนได้เสียทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมที่มาร่วมจัดทำ Co-Design มีความสะดวกในการเดินทาง

3) การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำ Co-Design

ผู้วิจัยจัดเตรียมกระดาษแผ่นใหญ่และเครื่องเขียนสำหรับเขียนคำตอบจากมติของแต่ละกลุ่ม พร้อมแท่นที่ตั้งเพื่อใช้ในการจดประเด็นคำตอบของแต่ละกลุ่มเพื่อการนำเสนอต่อที่ประชุมกลุ่ม

4) การจัดเตรียมเลขานุการกลุ่ม

เลขานุการกลุ่มจะเป็นนักกฎหมายมีหน้าที่ในการช่วยชี้แจงวิธีการอภิปราย เสนอแนะแก่ผู้วิจัยในแต่ละประเด็นเบื้องต้น และเพื่อทำหน้าที่ในการบันทึกมติของที่ประชุมกลุ่ม

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ช่วง

ช่วงเช้า ที่เป็นช่วงแรกเป็นการจัดทำ Co-Design กลุ่มเฉพาะ การวิจัยใช้เวลาดำเนินการประมาณ 3 ชั่วโมง มีการดำเนินการ ดังนี้

1) กลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มเลือกผู้แทนกลุ่มที่จะทำหน้าที่รายงานผลของกลุ่มต่อกลุ่มอื่น ๆ เมื่อเสร็จสิ้นการร่วมทำ Co-Design

2) ผู้วิจัยนำเสนอวัตถุประสงค์ของการทำ Co-Design และนำเสนอประเด็นที่ได้วิเคราะห์มาจากบทที่ 4 เพื่อให้ประชากรในกลุ่มเฉพาะรับทราบและเข้าใจประเด็น รวมทั้งเป็นแนวทางในการอภิปรายในแต่ละประเด็นของการร่วมออกแบบ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะ ที่มีวิชาชีพหรือประสบการณ์คล้ายคลึงกัน (ภาพประกอบที่ 5.3 ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นการทำ Co-Design)

ภาพประกอบที่ 5.3 ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นการทำ Co-Design

คำตอบที่ได้มาจากการอภิปรายในกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มเมื่อมีการนำเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ถือว่าเป็นการเสร็จสิ้นการดำเนินการมีส่วนร่วมออกแบบของประชากรกลุ่มเฉพาะซึ่งจะเป็นข้อมูลที่การวิจัยได้นำไปสู่การวิเคราะห์ต่อไป (ภาพประกอบที่ 5.4 การนำเสนอผลของกลุ่มเฉพาะ)

ภาพประกอบที่ 5.4 การนำเสนอผลของกลุ่มเฉพาะ

ช่วงบ่าย เป็นช่วงที่สอง เป็นการจัดทำ Co-Design กลุ่มผสมใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง มีการดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มเฉพาะ (ภาพประกอบที่ 5.5 การนำเสนอผลของกลุ่มผสม)

ภาพประกอบที่ 5.5 การนำเสนอผลของกลุ่มผสม

1.3 ประเด็นการพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ได้คำตอบของการพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นประเด็นที่จะไปจัดทำกรพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับประชากรทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมได้ร่วมกันอภิปราย ซึ่งอาจจะยึดหรือไม่ยึดตามประเด็นเหล่านี้ก็ได้ หรืออาจมีการเพิ่มเติมบางประเด็นก็ได้

ประเด็น Co-Design ที่เป็นแนวทางมี 4 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 คำนิยาม

กำหนดคำนิยาม คำว่า

“เด็ก” หมายความว่า เด็กเล็กและเด็กวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“เด็กเล็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ (เดิม “บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส”)

“เด็กวัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 13 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า คุณค่าและเกียรติศักดิ์ของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กทุกคน โดยคุณค่าและเกียรติศักดิ์ดังกล่าวไม่สามารถยินยอมให้บุคคลอื่นมากระทำการใดอันเป็นการละเมิดได้

“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า การไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก ทำให้คุณค่าความเป็นมนุษย์อันเป็นคุณค่าอันสูงสุดถูกลดค่าลงโดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ รวมตลอดไปถึง การทรมาณ การทำร้าย หรือการแบ่งแยกเด็กแล้วปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฐานะ รูปร่าง หรือเหตุอื่นใด ทำให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเขาลง ทำให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ โดยไม่คำนึงว่าเด็กผู้ถูกระทำละเมิดนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม

“การละเมิดสิทธิของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิต สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสาร และแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา”

“สิทธิส่วนบุคคล” หมายความว่า สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและครอบครัว ในสถาน หรือในการสื่อสาร รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจส่งผลให้บุคคลดังกล่าว ได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือได้รับความทุกข์ทรมานใจ

“ทุกภาคส่วน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน องค์กรภาคประชา สังคม ยุติธรรมชุมชน ชุมชน ประชาชน

“องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะ มีสถานะ เป็นนิติบุคคล หรือไม่ก็ตาม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคมหรือส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ขององค์กรไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือ ดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อ ประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ประเภทความผิด

1) องค์กรประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

“ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือ การกระทำใด ๆ ในลักษณะของการไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก อันเป็นเหตุให้คุณค่า ความเป็นมนุษย์ของเด็กถูกลดค่าลง หรือการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ที่เป็นเหตุให้ เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเขาเอง หรือ ทำให้ได้รับอันตราย แก่กายหรือจิตใจ โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์”

2) องค์กรประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก

“ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือ การกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของ เด็ก”

ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

มาตรการในเชิงการคุ้มครอง

กำหนดมาตรการ ดังนี้

1) การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

2) มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก

3) เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม

4) มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มีอำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด

5) การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

6) กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก

7) ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียและเสียหาย

8) ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสภานายความ
มาตรการในลงโทษผู้กระทำผิด

1) กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ (เทียบเคียงบทกำหนดโทษกับการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันตามประมวลกฎหมายอาญา)

2) กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี

(1) การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็ก เพื่อให้พ้นจากความผิด

(2) การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(3) การกระทำผิดซ้ำ

(4) การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน

(5) การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์

(6) ในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น (เทียบเคียงหลักการเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 มาตรา 93)

3) ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (หลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฯ)

4) กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)

5) กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาดีของศาลไม่ให้ความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น

6) มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร

มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก

- 1) ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ
- 2) ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐ
- 3) ได้รับการรักษาและฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ

ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ปัจจุบันกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
 - (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี
 - (2) กำหนดนโยบาย
 - (3) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
 - (4) ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน
- 2) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด
 - (1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
 - (2) กำหนดนโยบายในพื้นที่
 - (3) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
 - (4) ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย กำหนดให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

ผู้วิจัยกำหนดให้เพิ่มเติมองค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก คือ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีอำนาจหน้าที่

- 1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด
- 2) กำหนดนโยบายในพื้นที่
- 3) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
- 4) ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่
- 5) ป้องกันและคุ้มครองเด็กในพื้นที่
- 6) โดยการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

1.4 ผลการจัดทำ Co-Design ประชากรกลุ่มเฉพาะ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มได้อภิปรายร่วมกันในประเด็นที่กำหนดไว้เพื่อหาคำตอบที่จะเป็นรูปแบบของการจัดทำารพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และได้คำตอบแยกตามประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 คำนิยาม

กำหนดให้มีคำนิยาม โดยเป็นการเปลี่ยนคำนิยามที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เดิม และเพิ่มเติมคำนิยาม เพื่อให้มีความชัดเจนเหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมาย โดยได้กำหนดคำนิยาม เป็นดังนี้

“เด็ก” หมายความว่า เด็กเล็กและเด็กวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“เด็กเล็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 13 ปีบริบูรณ์ (เดิม “บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส”)

“เด็กวัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 13 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มได้พิจารณาคำนิยามทั้ง 3 คำร่วมกัน โดยได้คำตอบในประเด็นนี้ของกลุ่มเฉพาะที่ 2 และกลุ่มเฉพาะที่ 4 เห็นด้วยกับที่ผู้วิจัยได้กำหนดหลักการการแยกช่วงอายุออกเป็น “เด็กเล็ก” และ “เด็กวัยรุ่น” โดยกลุ่มเฉพาะที่ 2 มีข้อสังเกตว่าการแบ่งช่วงอายุขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของกฎหมายแต่ละฉบับ จึงควรพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการแบ่งช่วงอายุตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยอาจพิจารณาจาก “เด็กเล็ก” ควรจะเป็นช่วงอายุที่ยังไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กับ “เด็กวัยรุ่น” ที่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ และสามารถที่จะแจ้งผู้ปกครองหรือเรียกร้องสิทธิของตนเองได้ การแบ่งช่วงอายุอาจพิจารณาได้จากการแบ่งตามกฎหมาย การแบ่งตามพัฒนาการ การแบ่งตามช่วงอายุของผู้กระทำผิดที่เป็นเด็ก การแบ่งช่วงอายุของเด็กในการวิจัยนั้นจะต้องไม่กระทบกฎหมายฉบับอื่น ๆ ด้วย และในกลุ่มเฉพาะที่ 4 เห็นควรให้นิยามคำว่า “เด็กเล็ก” หมายความว่าถึงบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 10 ปีบริบูรณ์ ส่วนคำว่า “เด็กวัยรุ่น” หมายความว่าถึงบุคคลซึ่งมีอายุเกิน 10 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ เนื่องจากในปัจจุบันสื่อออนไลน์ได้เข้ามามีอิทธิพลกับเด็กมากขึ้น จึงทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเข้าถึงสื่อได้มากขึ้นกว่าเดิม แต่กลุ่มเฉพาะที่ 1 และกลุ่มเฉพาะที่ 3 ไม่เห็นด้วยกับการแบ่งช่วงอายุของเด็กออกเป็น 2 ช่วงอายุ โดยให้เหตุผลว่าอาจมีความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครองเด็กจากการแบ่งช่วงอายุ โดยมีความเห็นให้คงคำนิยาม “เด็ก” ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติไว้เดิมคือ หมายความว่าถึงบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “คุณค่าและเกียรติศักดิ์ของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กทุกคน โดยคุณค่าและเกียรติศักดิ์ดังกล่าวไม่สามารถยินยอมให้บุคคลอื่นมากระทำการใดอันเป็นการละเมิดได้”

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ โดยมีกลุ่มเฉพาะจำนวน 2 กลุ่มที่มีข้อสังเกตในประเด็นนี้ กลุ่มเฉพาะที่ 1 เห็นว่าควรเน้นตามหลักสากลและตามกฎหมายที่มีอยู่ กลุ่มเฉพาะที่ 3 การที่ผู้วิจัยใช้คำว่า “คุณค่า” และ “เกียรติศักดิ์” ของความเป็นมนุษย์สูงสุดของเด็กทุกคน อาจจะมีปัญหาในเรื่องของการตีความได้ จึงควรจะมีคำอธิบายที่ชัดเจนว่าคุณค่าและเกียรติศักดิ์ของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กหมายความว่าอย่างไร

“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “การไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก ทำให้คุณค่าความเป็นมนุษย์อันเป็นคุณค่าอันสูงสุดถูกลดค่าลงโดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ รวมตลอดไปถึง การทรมาณ การทำร้าย หรือการแบ่งแยกเด็กแล้วปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฐานะ รูปร่าง หรือเหตุอื่นใด ทำให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเขาเอง ทำให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ โดยไม่คำนึงว่าเด็กผู้ถูกระทำละเมิดนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม”

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ โดยในแต่ละกลุ่มเฉพาะมีข้อสังเกตคือ กลุ่มเฉพาะที่ 1 เห็นว่าควรระบุให้ชัดเจนโดยเปลี่ยนเป็นข้อความว่า “การกระทำใด ๆ ที่ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กนั้นลดลง และให้หมายความรวมถึงการไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็กด้วย” กลุ่มเฉพาะที่ 2 เห็นว่าในส่วนของคำว่า “ทรมาณ” ควรมีการขยายความให้ครอบคลุมถึงจิตใจเพราะโดยทั่วไปจะมีความเข้าใจว่าหมายถึงเฉพาะร่างกาย และให้พิจารณาด้วยว่า “ปฏิบัติให้แตกต่าง” ควรครอบคลุมไปถึงการงดเว้นการกระทำด้วย กลุ่มเฉพาะที่ 3 มีความเห็นว่าหลักการดังกล่าวมาจากรัฐธรรมนูญแต่ยังขาดคำว่า “ความเสมอภาค” แม้ว่าจะมีการกำหนดในเรื่องของการเลือกปฏิบัติแล้วก็ตาม กลุ่มเฉพาะที่ 4 มีความเห็นให้ตัดคำว่า “คำนึง” โดยเปลี่ยนเป็น “ไม่ว่าเด็กผู้ถูกระทำละเมิดนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม” ข้อความที่ระบุไว้ “โดยไม่คำนึงว่าเด็ก ผู้ถูกระทำละเมิดนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม” มีความเห็นว่าในบางกรณีเด็กไม่ได้ยินยอมที่จะให้ถูกระทำละเมิดจึงไม่เห็นด้วยกับการใช้ถ้อยคำดังกล่าว

“การละเมิดสิทธิของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิต สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสาร

และแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา”

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ โดยมีกลุ่มเฉพาะที่มีข้อสังเกตจำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเฉพาะที่ 2 เห็นควรให้มีการเพิ่มในการพิจารณาถึงธรรมชาติด้วย โดยกำหนดบุคคลที่มีหน้าที่ เช่น พี่เลี้ยงเด็กควรที่จะต้องมิชรรวมด้วย และคำว่า “สิทธิ” ของเด็กที่กำหนดไว้ว่าจะยังไม่ครบถ้วน จึงควรระบุให้ครบถ้วนหรือใช้คำที่มีความหมายกลาง ๆ ที่ครอบคลุมสิทธิทั้งหมด ในเรื่องของ “สิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัว มีความเห็นว่าควรเปลี่ยนเป็น “สิทธิความเป็นส่วนตัว” และเด็กควรจะได้รับ การปกป้องสิทธิดังกล่าวเป็นพิเศษจนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ นอกจากนี้สิทธิของเด็กควรคำนึงถึงมิติในเรื่องของระยะเวลาในการควบคุมครองด้วย เนื่องจากบางกรณีเด็กจะเสียหายจากการละเมิดที่ต่อเมื่อตนเองได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว เช่น การถ่ายรูปเด็กในตอนที่เด็กแล้วมีการโพสต์ในสื่อออนไลน์ ควรจะต้องคำนึงถึงผลในตอนที่เด็กโตขึ้นด้วยว่าจะรู้สึกอย่างไร กลุ่มเฉพาะ 3 ในส่วนที่กำหนดว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดวิธีการทำ” เป็นคำที่มีความหมายกว้างมากเกินไป จึงควรกำหนดให้ชัดเจน เนื่องจากอาจส่งผลให้การกระทำทุกอย่างจะเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิของเด็ก เช่น ในเรื่องของสิทธิในการศึกษาหาความรู้ หรือสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หากเด็กใช้โทรศัพท์มือถือของตนอยู่ โดยเด็กอ้างว่าตนกำลังดูข้อมูลข่าวสารอยู่ แต่แม่ของเด็กเรียกให้เด็กไปรับประทานอาหารและต้องเอาโทรศัพท์มือถือของเด็กไปเพื่อให้มารับประทานข้าว การกระทำของแม่ของเด็กอาจถูกตีความว่าเป็นการใช้วิธีการใด ๆ อันอาจถือเป็นการละเมิดสิทธิของเด็กได้ นอกจากนี้คำว่า “รบกวนสิทธิ” ไม่มีการกำหนดไว้ว่า การกระทำเพียงใดถึงจะถือเป็นการรบกวนสิทธิ จึงอาจมีปัญหาในเรื่องของการตีความ เนื่องจากในแต่ละบุคคล การจะถือว่าการกระทำใดเป็นการรบกวนสิทธิอาจมีความแตกต่างกัน จึงมีความเห็นว่าควรจะตัดการรบกวนสิทธิออกไปโดยให้เหลือแต่การ “ละเมิดสิทธิ”

“สิทธิส่วนบุคคล” หมายความว่า “สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจส่งผลให้บุคคลดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือได้รับความทุกข์ทรมานใจ”

ประชากรกลุ่มเฉพาะที่ 1 กลุ่มเฉพาะที่ 2 และกลุ่มเฉพาะที่ 4 เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ แต่กลุ่มเฉพาะที่ 3 มีความเห็นว่าเป็นคำทั่วไปที่สามารถทราบถึงความหมายได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นที่จะต้องมากำหนดเป็นนิยามเพิ่มเติมอีก

“ทุกภาคส่วน” หมายความว่า “หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม ยุติธรรมชุมชน ชุมชน ประชาชน”

ประชากรกลุ่มเฉพาะที่ 1 กลุ่มเฉพาะที่ 2 และกลุ่มเฉพาะที่ 4 เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ แต่กลุ่มเฉพาะที่ 3 มีความเห็นว่าเป็นคำทั่วไปที่สามารถทราบถึงความหมายได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมากำหนดเป็นนิยามเพิ่มเติมอีก

“องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า “องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะมิใช่สถานะ เป็นนิติบุคคล หรือไม่ก็ตาม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคมหรือส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกขององค์กรไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง”

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามนี้ โดยมีกลุ่มเฉพาะที่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเฉพาะที่ 2 เห็นว่าควรตัดคำว่า “ไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน” ออก เพื่อให้ครอบคลุมองค์กรภาคประชาสังคมทั้งหมด ทั้งหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไรและหน่วยงานที่แสวงหากำไรแต่มีธุรกิจหรือกิจการเพื่อสังคม และกลุ่มเฉพาะที่ 3 เห็นว่าคำนิยามยังไม่มีความชัดเจน ในกรณีเป็นการรวมกลุ่มเพื่อต้องการช่วยเหลือเด็ก จะถือว่าเป็นองค์กรภาคประชาสังคมตามนิยามนี้แล้วหรือไม่

จากคำตอบประเด็นนี้ของกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า คำตอบไปในแนวทางเดียวกัน ในการกำหนดคำนิยาม แต่มีบางกลุ่มที่เห็นว่าไม่ควรมีการแบ่งช่วงอายุของเด็กออกเป็น “เด็กเล็ก” และ “เด็กวัยรุ่น” เนื่องจากอาจมีความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครอง และคำนิยาม “สิทธิส่วนบุคคล” และ “ทุกภาคส่วน” เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนิยามไว้เนื่องจากเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปอยู่แล้ว นอกจากนี้ เห็นควรให้มีการแก้ไขข้อความให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในบางคำที่กำหนดไว้

ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ประเด็นสิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยการกำหนดประเภทความผิดขึ้นมา 2 ประเภท คือความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและความผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก โดยมีองค์ประกอบแต่ละฐานความผิด ดังนี้

1) องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

“ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ ในลักษณะของการไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก อันเป็นเหตุให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเด็กถูกลดค่าลง หรือการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ที่เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเขาเอง หรือ ทำให้ได้รับอันตราย

แก่กายหรือจิตใจ โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

2) องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก

“ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก”

องค์ประกอบความผิดทั้ง 2 ประเด็นนี้มีความเกี่ยวเนื่องกันจึงได้ให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้หาคำตอบในสองประเด็นร่วมกัน

ประชาชนกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับองค์ประกอบความผิดทั้ง 2 ประเภท โดยมีข้อสังเกตให้มีการกำหนดรายละเอียดให้มีความชัดเจนและแก้ไขข้อความให้มีความกระชับมากขึ้น โดยกลุ่มเฉพาะ 1 มีข้อสังเกต ในส่วนขององค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ควรกำหนดเป็น “ผู้ใดกระทำโดยเจตนาในการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ไม่ว่าจะด้วยการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” เนื่องจากมีการให้คำนิยามการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กไว้ในส่วนของคำนิยามแล้ว สามารถนำมาใช้ในส่วนขององค์ประกอบความผิดในฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กได้เลย และในส่วนขององค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก ควรกำหนดเป็น “ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางกาย วาจา หรือการกระทำอื่นใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก” เนื่องจากมีการให้คำนิยามการละเมิดสิทธิของเด็กไว้ในส่วนของคำนิยามแล้วเช่นกัน กลุ่มเฉพาะ 2 มีข้อสังเกต ในคำนิยามของคำว่า “ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” ใช้คำว่า “ปฏิบัติ” แต่ในส่วนขององค์ประกอบความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กใช้คำว่า “เลือกปฏิบัติ” ควรจะใช้คำที่เหมือนกันเพื่อไม่ให้เกิดการสับสน กลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตในส่วนขององค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก มีความเห็นว่าการใช้คำว่าเจตนาหรือว่าจงใจ เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน ควรใช้เพียงคำเดียว และควรเพิ่ม “ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ” เนื่องจากหากเปรียบเทียบกับเรื่องของละเมิดตามมาตรา 420 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดว่า จงใจหรือประมาทเลินเล่อ แต่ในนิยามที่กำหนดไว้ระบุไว้เพียงผู้ใดกระทำโดยเจตนา

หรือจงใจ โดยไม่ได้กล่าวถึงการกระทำโดยประมาท ในส่วนของคำว่า “การเลือกปฏิบัติ” ควรเพิ่ม คำว่าความเสมอภาคเข้ามาด้วย ในส่วนของคำว่าลดเกียรตินของเด็ก มีความเห็นว่ามีเกณฑ์ที่ว่า เกียรตินของเด็กมีเพียงใด หากอ้างอิงกับกรณีของการดูหมิ่น การทำให้อับอาย หรือทำให้เสียชื่อเสียง โดยเฉพาะการทำให้เสียชื่อเสียงอาจมีหลักเกณฑ์ได้ เช่น กรณีบุคคลที่เป็นผู้มีชื่อเสียงย่อมสามารถ คำนวณค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนให้แตกต่างจากบุคคลธรรมดาได้ แต่การ “ลดเกียรตินของเด็ก” ไม่มีหลักเกณฑ์ว่าเกียรตินของเด็กมีเพียงใด และในองค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิด สิทธิของเด็ก มีความเห็นว่าตามองค์ประกอบดังกล่าวเป็นการกำหนดถึงรูปแบบของการดำเนินชีวิต ของเด็ก ควรกำหนดคำว่า “การดำเนินชีวิตของเด็ก” ไว้ในองค์ประกอบดังกล่าวด้วย และกลุ่ม เฉพาะ 4 มีข้อสังเกตในส่วนของข้อความในองค์ประกอบความผิดทั้งสองฐานความผิด เห็นควรให้ มีการเพิ่มคำว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำ” ก่อนข้อความ “ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ” หรือ เติมคำ ว่า “หรือไม่ก็ตาม” ท้ายข้อความ “ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือจงใจ” เนื่องจากเห็นว่าจะทำให้ มีความชัดเจนครอบคลุมไม่ว่าผู้กระทำจะจงใจหรือไม่จงใจ เจตนาหรือไม่เจตนา ผู้กระทำต้องได้ รับโทษ

ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ประเด็นมาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยได้แบ่งมาตรการออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) มาตรการในเชิงการคุ้มครอง 2) มาตรการในการลงโทษ ผู้กระทำความผิด 3) มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก

ประเด็นมาตรการในเชิงการคุ้มครอง ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรการ ดังนี้

- 1) การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ
- 2) มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก
- 3) เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม
- 4) มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มีอำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครอง เป็นผู้ละเมิด
- 5) การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง
- 6) กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในการเข้าไป ช่วยเหลือเด็ก
- 7) ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิด ความเสื่อมเสียและเสียหาย

8) ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสภานายความจากการอภิปรายของประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม มีคำตอบ ดังนี้

1) การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

2) มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก โดยกลุ่มเฉพาะ 4 มีข้อสังเกตว่าควรเพิ่มในส่วนของการให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงแหล่งทุนการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็กด้วย

3) เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม

4) มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มิอำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มิอำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด โดยกลุ่มเฉพาะ 2 มีข้อสังเกตว่าควรจะมีขอบเขตไปถึงผู้แทนโดยชอบธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ด้วย กลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตว่าในปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่ดังกล่าวแล้ว กลุ่มเฉพาะ 4 มีข้อสังเกตว่ายังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ที่มิอำนาจในการปกครองได้เป็นบุคคลใดบ้าง

5) การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีการแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

6) กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก โดยกลุ่มเฉพาะ 2 มีข้อสังเกตในส่วนของการ

กำหนดอำนาจหน้าที่ของประชาชนควรกำหนดอำนาจให้ชัดเจน และมีการกำหนดการละเว้นบทลงโทษ แก่ผู้ให้การช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำละเมิดและให้ผู้ช่วยเหลือมีสิทธิในการเข้าไปช่วยเหลือเด็กในบ้านของเด็กหากพบการกระทำละเมิดต่อเด็ก กลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีการกำหนดเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติไว้ซึ่งเห็นว่าเหมาะสมอยู่แล้ว แต่ในส่วนของประชาชนมีความเห็นว่าควรกำหนดไว้เฉพาะเรื่องการแจ้งหรือรายงานเพื่อเป็นการคุ้มครองเด็ก เท่านั้น ไม่ควรให้ประชาชนมีอำนาจเหมือนเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าอยากให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถที่จะเข้าไปช่วยเหลือเด็ก ในสถานที่อันตราย หรือช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเห็นว่าจะต้องมีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติให้ชัดเจน เช่นเดียวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จะมีระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจนไว้แล้ว กลุ่มเฉพาะ 4 มีข้อสังเกตว่าเห็นด้วยในการเพิ่มบทบาทในภาคของประชาชนและภาคสังคมเข้ามาในการมีส่วนร่วม ในการช่วยเหลือเด็ก

7) ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิด ความเสื่อมเสียและเสียหาย

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียและเสียหาย โดยกลุ่มเฉพาะ 1 มีข้อสังเกตว่าหากเป็นการกระทำผ่านสื่อออนไลน์ ในประเด็นนี้ในกลุ่มได้พิจารณาความคิดเห็นเป็น 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 เห็นว่าไม่ควรให้กระทำการในลักษณะนี้เลย และแนวทางที่ 2 เห็นว่า ให้สามารถกระทำได้แต่ต้องคำนึงถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย โดยหากเป็น การกระทำของผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบกับผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคตกับเด็กด้วย นอกจากนี้ ยังมีความเห็นเป็น 2 แนวทางว่า แนวทางที่ 1 ไม่ควรใส่คำว่า “ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสีย และเสียหาย” และแนวทางที่ 2 เห็นควรให้มีการระบุไว้

8) ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสหภาพความ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสหภาพความ โดยกลุ่มเฉพาะ 2 มีข้อสังเกตว่าการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชาสังคม หรือสหภาพความ อาจแก้ไขให้กลุ่มดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย และมีความเห็นว่าควรเพิ่มมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ ชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนช่วยสอดส่องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในพื้นที่ของตนด้วย กลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตว่าในปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่ได้มีอำนาจ ในการฟ้องคดีต่อศาล แต่อาจดำเนินการในลักษณะของการเป็นผู้ปกครองที่ร้องทุกข์แทนเด็กได้ และไม่ได้มีอำนาจในการเข้าไปดำเนินคดีแทน ดังนั้นควรเขียนให้ชัดเจนว่าไม่ใช้การฟ้องคดีต่อศาล

หรือดำเนินคดีแทน และในกรณีที่เด็กไม่มีพ่อแม่หรือไม่มีผู้ปกครองที่จะมาดำเนินคดีแทนเด็กที่ถูกกระทำละเมิด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการดำเนินการร้องทุกข์และจะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตามปกติคือ พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนมีความเห็นไปยังพนักงานอัยการและพนักงานอัยการจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่ได้เป็นโจทก์ร่วมในคดีในเรื่องของการดำเนินคดีแทน อย่างไรก็ตามมีความเห็นว่าอยากให้องค์กรภาคประชาชนมีอำนาจในการดำเนินการเช่นเดียวกับที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สามารถทำได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กลุ่มเฉพาะที่ 4 มีข้อสังเกตว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการกำหนดให้สามารถมีการดำเนินคดีแทนโดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสหภาพนายความและเห็นว่าควรเพิ่มโดยให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญไว้ด้วย

ประเด็นมาตรการในลงโทษผู้กระทำผิด ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรการ ดังนี้

1) กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ (เทียบเคียงบทกำหนดโทษกับการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันตามประมวลกฎหมายอาญา)

2) กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี

(1) การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็ก เพื่อให้พ้นจากความผิด

(2) การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(3) การกระทำผิดซ้ำ

(4) การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาดิน

(5) การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์

(6) ในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น (เทียบเคียงหลักการเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 มาตรา 93)

3) ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (หลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฯ)

4) กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)

5) กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น

6) มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร

จากการอภิปรายของประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม มีคำตอบ ดังนี้

1) กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ (เทียบเคียงบทกำหนดโทษกับการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันตามประมวลกฎหมายอาญา)

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ (เทียบเคียงบทกำหนดโทษกับการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันตามประมวลกฎหมายอาญา) โดยกลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตว่าควรมีการเพิ่มมาตรการลงโทษอื่นที่มีการกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

2) กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี

(1) การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็ก เพื่อให้พ้นจากความผิด

(2) การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(3) การกระทำผิดซ้ำ

(4) การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาดิน

(5) การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์

(6) ในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น (เทียบเคียงหลักการเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 มาตรา 93)

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้นในทุกกรณี ยกเว้นในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น (เทียบเคียงหลักการเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 มาตรา 93) ที่กลุ่มเฉพาะ 3 เห็นว่าน่าจะขัดกับหลักการและทฤษฎีกฎหมายอาญา และกลุ่มเฉพาะ 4 มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เห็นว่าควรเพิ่มคำว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย เนื่องจากการละเมิดสิทธิของเด็กในบางกรณียังไม่มี การเผยแพร่ โดยยังอยู่ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ กล้องวีดีโอ

3) ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (หลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฯ)

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยกลุ่มเฉพาะ 3 มีข้อสังเกตว่าค่าสินไหมทดแทนพิเศษไม่ใช่มาตรการลงโทษแต่เป็นมาตรการเชิงเยียวยา และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรมีการจัดตั้งกองทุนเงินช่วยเหลือเด็ก ในลักษณะเดียวกับกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

4) กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)

ประชากรกลุ่มเฉพาะจำนวน 3 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage) แต่กลุ่มเฉพาะ 2 ไม่เห็นด้วยเนื่องจากการกำหนดค่าสินไหมเพื่อการลงโทษ (punitive damage) โดยปกติหลักการดังกล่าวจะนำไปใช้การกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับทางการค้า การนำมาใช้ในกรณีของการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อาจจะผิดจากหลักการตามปกติ

5) กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น

ประชากรกลุ่มเฉพาะจำนวน 3 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น โดยกลุ่มเฉพาะ 3 ไม่เห็นด้วยโดยเห็นว่าน่าจะขัดกับหลักการและทฤษฎีกฎหมายอาญาเพราะการกระทำความผิดเดียว ผิดกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติให้ลงโทษบทหนักที่สุด

6) มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดมาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร ประเด็นมาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรการดังนี้

- 1) ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ
- 2) ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐ
- 3) ได้รับการรักษาและฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม ได้อภิปรายมาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก ทั้ง 3 ข้อร่วมกัน โดยประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นมาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก โดยมีข้อสังเกตดังนี้ กลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าปัจจุบันมีมาตรการที่ได้อยู่แล้ว แต่เห็นควรเพิ่มในส่วนของการควบคุมคุณภาพ สุขภาพ ของเด็กให้ครบถ้วน รวมไปถึงให้มีการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และอยากให้มีเพิ่มเติมการกินชีวิตให้เด็กที่ถูกละเมิดด้วย เช่น ในเรื่องของการจัดการศึกษา การกินเด็กเข้าสู่ระบบ กลุ่มเฉพาะ 4 เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมให้รัฐและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

กำหนดประเด็นขององค์กรที่มีหน้าที่ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยกำหนดประเด็นไว้ 2 ส่วน

1) ปัจจุบันพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ 2 รูปแบบ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี กำหนดนโยบาย วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน

(2) คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ กำหนดนโยบายในพื้นที่ วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่

กำหนดเพิ่มหน้าที่ให้คณะกรรมการดังกล่าว ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

2) เสนอให้เพิ่มคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด กำหนดนโยบายในพื้นที่ วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่ ป้องกันและคุ้มครองเด็กในพื้นที่ โดยการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นการกำหนดให้คณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” แต่ในประเด็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับท้องถิ่นมีกลุ่มเฉพาะที่ 1 และ 2 เห็นด้วยโดยมีข้อสังเกตดังนี้ กลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยอย่างมากในการมีองค์กรคุ้มครองในระดับท้องถิ่น และเห็นว่าในส่วนของการป้องกันความร่วมมือของครอบครัวสำคัญมาก ควรมีการกำหนดรูปแบบให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยกันในการป้องกันการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อเด็กด้วย แต่กลุ่มเฉพาะที่ 3 และ 4 ไม่เห็นด้วย โดยกลุ่มเฉพาะ 3 ให้ข้อสังเกตว่ามีองค์กรระดับท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในส่วนนี้แล้ว และมีแผนงานระดับจังหวัดมอบหมายให้ระดับท้องถิ่นปฏิบัติอยู่แล้ว กลุ่มเฉพาะ 4 เห็นว่ามีองค์กรระดับท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในส่วนนี้แล้ว หากมีการเพิ่มเข้าไปจะทำให้การทำงานทับซ้อนกัน และมาตรา 24 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีการกำหนดให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น เป็นเจ้าพนักงานรัฐ

ตามกฎหมาย แต่สภาพปัญหาที่มีอยู่คือผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตน และคณะกรรมการระดับจังหวัดยังปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ หากเพิ่มคณะกรรมการท้องถิ่นขึ้นมาจะไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย จึงเห็นว่าควรมีมาตรการในการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นแทนน่าจะเกิดผลดีที่สุด

กล่าวโดยสรุปผลจากการทำ Co-Design คำตอบของประชากรกลุ่มเฉพาะนี้ ส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องตรงกันในแต่ละประเด็น แต่มีความเห็นที่แตกต่างกันในบางประเด็น คือ ประเด็นคำนิยามที่มีการกำหนดการแบ่งช่วงอายุของเด็ก เป็น “เด็กเล็ก” และ “เด็กวัยรุ่น” ที่อาจจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครองเด็กและในส่วนของประเด็นการกำหนดในกรณีที่มีการกระทำผิดมีโทษทางกฎหมายอื่นและกฎหมายมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น หนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดทางกฎหมายอื่น และประเด็นการกำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีบางกลุ่มเห็นว่าเป็นการผิดทฤษฎีอาญา และในประเด็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับท้องถิ่นมีกลุ่มเฉพาะที่ 3 และ 4 เห็นว่าในปัจจุบันหน่วยงานท้องถิ่นมีการดำเนินการในส่วนนี้อยู่แล้ว แต่สภาพปัญหาที่มีอยู่คือผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตน

ผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะของประชากรในกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เมื่อนำมาเปรียบเทียบผลจะมีรายละเอียดตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co- Design ของกลุ่มเฉพาะ

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
ประเด็นที่ 1 คำนิยาม				
“เด็ก”	✗	✓	✗	✓
“เด็กเล็ก”	✗	✓	✗	✓
“เด็กวัยรุ่น”	✗	✓	✗	✓
“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“การละเมิดสิทธิของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“สิทธิส่วนบุคคล”	✓	✓	✗	✓
“ทุกภาคส่วน”	✓	✓	✗	✓

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
“องค์กรภาคประชาสังคม”	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์				
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของเด็ก	✓	✓	✓	✓
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิ ของเด็ก	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก				
มาตรการในเชิงการคุ้มครอง				
- การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓
- มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความ ตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิของเด็ก	✓	✓	✓	✓
- เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓
- มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มี อำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด	✓	✓	✓	✓
- การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครอง เด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับ ความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง	✓	✓	✓	✓
- กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก	✓	✓	✓	✓
- ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความ เสื่อมเสียและเสียหาย	✓	✓	✓	✓
- ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาค ประชาสังคมหรือสภานายความ	✓	✓	✓	✓

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
มาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิด				
- กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ	✓	✓	✓	✓
- กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี				
- การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้ เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิด	✓	✓	✓	✓
- การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย	✓	✓	✓	✓
- การกระทำผิดซ้ำ	✓	✓	✓	✓
- การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้อง ร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติ สืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่ง ต้องพึ่งพาตน	✓	✓	✓	✓
- การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบ คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	✓	✓	✓	✓
- ในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่น และกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่ จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนด สำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น	✓	✓	x	✓
- ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์	✓	✓	✓	✓
- กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)	✓	x	✓	✓
- กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาล ไม่ให้นำความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น	✓	✓	x	✓
- มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร	✓	✓	✓	✓
มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก				
- ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ	✓	✓	✓	✓
- ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐ	✓	✓	✓	✓

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
- ได้รับการรักษาและฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก				
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	✓	✓	✓	✓
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	✓	✓	✓	✓
- เพิ่มคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	✓	✓	x	x

* กลุ่ม 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก

* กลุ่ม 2 กลุ่มนักวิชาการ

* กลุ่ม 3 กลุ่มนักสังคมสงเคราะห์ ทนายความ ผู้แทนองค์กรเอกชน

* กลุ่ม 4 กลุ่มผู้แทนประชากรเด็ก

1.5 ผลการจัดทำ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม

ช่วงบ่าย เป็นการจัดทำ Co-Design สำหรับกลุ่มผสม การร่วมกันปรึกษาหารือและอภิปรายในกลุ่มใช้เวลาดำเนินการประมาณ 2 ชั่วโมง โดยใช้ประเด็นเดียวกับการจัดทำ Co-Design กลุ่มเฉพาะและการดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มเฉพาะในช่วงเช้า

ประชากรกลุ่มผสมที่มาจากผู้นำเอาประชากรกลุ่มเฉพาะแยกมากลุ่มละ 1 คน เพื่อผสมรวมเป็น 4 กลุ่ม จะทำให้เกิดความหลากหลาย ซึ่งเมื่อนำเอาประเด็นในการทำ Co-Design เดียวกันกับประชากรกลุ่มเฉพาะ จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเกิดมีความคิดเห็นที่คล้ายตามกันหรือขัดแย้งกันก็ได้ แต่ก็ต้องมีคำตอบที่เป็นมิตรร่วมกันของกลุ่ม

กลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ภายหลังจากร่วมปรึกษาหารือและอภิปรายร่วมกันแล้ว แต่ละกลุ่มจะเลือกตัวแทนกลุ่มที่จะทำหน้าที่นำเสนอหรือรายงานผลจากข้อตกลงของกลุ่ม

เนื่องจากการร่วมออกแบบ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม มีประเด็นในการร่วมออกแบบ เป็นประเด็นเดียวกันกับการร่วมออกแบบในช่วงเช้าของกลุ่มเฉพาะ ผลของคำตอบที่ได้จากการ ร่วมออกแบบ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม จึงมีความเห็นที่คล้ายคลึงกับการร่วมออกแบบในช่วงเช้า ของกลุ่มเฉพาะ จึงขออภิปรายโดยสรุป ดังนี้

ผลของคำตอบที่ได้จากการร่วมออกแบบ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม ดังนี้

ประเด็นที่ 1 คำนิยาม

ประชากรกลุ่มผสม จำนวน 4 กลุ่ม ได้พิจารณาคำนิยาม “เด็ก” “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น” ทั้ง 3 คำร่วมกัน โดยคำตอบในประเด็นนี้กลุ่มผสม 2 และกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยกับที่ผู้วิจัยได้กำหนด หลักการการแยกช่วงอายุออกเป็น “เด็กเล็ก” และ “เด็กวัยรุ่น” โดยกลุ่มผสม 2 เห็นว่ามีความจำเป็น ในการแบ่งช่วงอายุของเด็ก โดยต้องมีการกำหนดนิยามให้ชัดเจนและในการกำหนดเรื่องอายุ เด็กเล็กและเด็กวัยรุ่น ควรมีแนวคิดหรือทฤษฎีรองรับ นอกจากนี้ เห็นว่าการใช้ข้อความว่า “ต่ำกว่า 13 ปี” ควรเปลี่ยนเป็น “ไม่เกิน 13 ปี” เพราะหากใช้ข้อความเดิมเด็กที่มีอายุ 13 ปีจะไม่อยู่ใน ช่วงอายุของกลุ่มใดเลย แต่ทั้งนี้กลุ่มผสม 1 และกลุ่มผสม 4 มีความเห็นว่าไม่ควรที่จะทำการ แบ่งอายุเด็กเป็น “เด็กเล็ก” หรือ “เด็กวัยรุ่น” โดยกลุ่มผสม 1 เห็นว่าไม่ได้มีวิธีการในการคุ้มครองที่ แตกต่างกันเห็นควรให้ใช้ตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เดิมและ กลุ่มผสม 4 เห็นว่าเป็นการทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครองเด็ก

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ เด็ก” โดยกลุ่มผสม 1 มีข้อสังเกตในประเด็นนี้ว่าในส่วนของคำว่าเกียรติศักดิ์ของเด็ก เป็นสิ่งที่มี ความเป็นนามธรรมซึ่งยากต่อการตีความ

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า “การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของเด็ก” โดยมีกลุ่มผสมจำนวน 3 กลุ่ม มีข้อสังเกตดังนี้ กลุ่มผสม 1 เห็นว่าคำว่าสถานะความเป็นมนุษย์ ของเด็กอาจยากต่อการตีความ และในส่วนของคำนิยามไม่มีการจำกัดวิธีการทำใด ๆ อาจเป็นการ เกรงครัดเกินไป จนส่งผลให้ไม่เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิของเด็กและอำนาจในการปกครอง ของผู้ปกครอง โดยมีความเห็นให้มีการปรับคำให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี ของสังคมไทย กลุ่มผสม 2 มีความเห็นให้เปลี่ยนจากคำว่า “ปฏิบัติให้แตกต่าง” เป็น “เลือกปฏิบัติ ให้แตกต่าง” และกลุ่มที่ 4 เห็นว่าควรนำหลักการสากลมาพิจารณาด้วย

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า “การละเมิดสิทธิของเด็ก” โดยมีกลุ่มผสมจำนวน 2 กลุ่ม มีข้อสังเกตดังนี้ กลุ่มผสม 1 เห็นว่าในส่วนของคำนิยามที่ไม่มีการ จำกัดวิธีการทำใด ๆ อาจเป็นการเกรงครัดเกินไป จนส่งผลให้ไม่เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิของ เด็กและอำนาจในการปกครองของผู้ปกครอง โดยมีความเห็นให้มีการปรับคำให้สอดคล้องกับ

ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของสังคมไทย กลุ่มผสม 2 มีความเห็นว่า ควรมีการระบุสิทธิของเด็กให้ครบถ้วน หรือใช้คำกลาง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมสิทธิของเด็กที่มีอยู่ในกฎหมายทุกฉบับ

ประชากรกลุ่มผสม 1 กลุ่มผสม 3 และกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า **“สิทธิส่วนบุคคล”** แต่กลุ่มผสม 2 เห็นว่าสิทธิส่วนบุคคลมีความหมายตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการนิยาม

ประชากรกลุ่มผสม 3 และกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า **“ทุกภาคส่วน”** แต่กลุ่มผสมที่ 1 และกลุ่มผสมที่ 2 เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนิยามไว้เนื่องจากเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปอยู่แล้ว โดยผู้วิจัยยังสามารถที่จะเอาคำว่าทุกภาคส่วนไปใช้ในเนื้อหาของกฎหมายได้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับคำนิยามคำว่า **“องค์กรภาคประชาสังคม”** โดยกลุ่มผสม 2 มีข้อสังเกตว่าควรที่จะตัดข้อความว่า **“และไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปัน”** เพื่อที่จะได้ครอบคลุมองค์กรทั้งหมด และในส่วนที่กำหนดให้ประกอบด้วยสมาชิกขององค์กรไม่น้อยกว่า 3 คน นำมาจากเกณฑ์พิจารณาใด

ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการกำหนดประเภทความผิดขึ้นมา 2 ประเภท คือความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและความผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก และมีคำแนะนำเหมือนดังเช่นกลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า คือควรปรับให้มีความสั้นและกระชับ เนื่องจากมีการระบุไว้ในคำนิยามไว้แล้ว การใช้คำว่าเจตนาที่จงใจ อาจมีความหมายเหมือนกัน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมคือควรเพิ่มกรณีการกระทำด้วยความประมาท นอกจากนี้ควรมีระดับความร้ายแรงของการทำละเมิด เช่น การละเมิดที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต และควรแก้ไขข้อความองค์กรประกอบความผิดเป็น **“ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด อันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ เว้นแต่เป็นการกระทำโดยประมาท ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”** ในส่วนขององค์กรประกอบของการกระทำความผิดฐานละเมิดสิทธิเด็ก เห็นว่าควรเพิ่มนิยามให้ครบตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น ๆ ระบุคำนิยามของคำว่า **“รบกวนสิทธิ”** ลงไปให้ชัดเจน หรือ เปลี่ยนเป็นใช้ข้อความว่า **“รบกวนการใช้ชีวิตประจำวันของเด็ก”** แทน

ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นมาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยได้แบ่งมาตรการออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. มาตรการในเชิงการคุ้มครอง 2. มาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิด 3. มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก

1) มาตรการในเชิงการคุ้มครอง

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นนี้ และมีคำแนะนำเหมือนดังเช่น กลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้ กลุ่มผสม 1 เห็นว่าให้มีการเพิ่ม มาตรการในการให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับองค์กรภาคประชาชนด้วย เพื่อให้องค์กรภาคประชาชนมีงบประมาณในการช่วยเหลือเด็กได้มากยิ่งขึ้น และในส่วนการโฆษณา หรือเผยแพร่ข้อมูลของเด็กหรือผู้ปกครองซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายนั้นมีความเคร่งครัด มากเกินไป ซึ่งอาจกระทบต่ออำนาจผู้ปกครองได้ กลุ่มผสม 2 เห็นว่าในส่วนของการปฏิบัติต่อเด็ก ไม่ว่าจะกรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ มีความเห็นว่าการใช้ข้อความว่า “การปฏิบัติต่อเด็ก” เป็นข้อความที่กว้างเกินไป ควรระบุให้ชัดเจนว่าแปลว่าการคุ้มครองสิทธิเด็กแทน ในส่วนการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิของเด็ก เห็นว่าควรมีการเพิ่มในหลักสูตรพื้นฐานในโรงเรียน เพื่อให้เด็กทุกคนได้เข้าใจถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนเอง ในส่วนของการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มีอำนาจ ปกครองได้ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิดนั้น เห็นควรกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องเป็นการกระทำของ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแทรกแซงเท่านั้น ในส่วนของการดำเนินคดีแทนเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไข ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนของคำนิยามของผู้เสียหาย กลุ่มผสม 4 เห็นว่า ควรที่จะส่งเสริมภาคประชาสังคมให้มีส่วนในการป้องกันและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของเด็กให้มากขึ้น และให้องค์กรเหล่านี้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในการคุ้มครองเด็กจากกองทุนคุ้มครอง เด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

2) มาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิด

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นนี้และมีคำแนะนำเหมือนดังเช่น กลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้ กลุ่มผสม 2 เห็นว่าอาจมีการกำหนด มาตรการอื่น ๆ แทนการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด ในส่วนของการกำหนดให้มีการรับโทษ หนักขึ้น ในกรณีการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายออนไลน์ เห็นว่าควรเพิ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ลงไป และควรเปลี่ยนจากข้อความว่า “เครือข่ายสังคม ออนไลน์” เป็น “และเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์” ในส่วนของมาตรการอื่น ๆ เห็นควรระบุ มาตรการว่ามีมาตรการใดบ้าง กลุ่มผสม 3 เห็นว่าควรมีคณะกรรมการในการพิจารณาค่าสินไหม ทดแทนพิเศษในลักษณะเดียวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

3) มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นนี้และมีคำแนะนำเหมือนดังเช่น กลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้ กลุ่มผสม 3 เห็นว่าควรเพิ่มระดับของ

การเชี่ยวชาญแก่เด็กตามระดับของความร้ายแรงที่เด็กได้รับ กลุ่มผสม 4 เห็นว่าแนวทางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และเห็นว่าควรมีมาตรการเกี่ยวกับ “ครอบครัวอุปถัมภ์” หรือ “ครอบครัวทดแทน” ซึ่งมีอยู่ในพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภในวัยรุน พ.ศ. 2559

ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ประเด็นนี้ประชากรกลุ่มผสม 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นให้มีการกำหนดให้คณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัด ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” แต่ในประเด็นเพิ่มองค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก คือ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเด็นนี้ประชากรกลุ่มผสม 3 กลุ่ม เห็นด้วยกับประเด็นนี้ มีเพียงกลุ่มผสม 4 ที่ไม่เห็นด้วย โดยมีคำแนะนำและเหตุผลเหมือนดังเช่นกลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า โดยในประเด็นที่ 4 นี้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้ กลุ่มผสม 2 เห็นว่าควรสร้างกลไกในการสร้างหน่วยงานในพื้นที่ ให้ทำงานด้วยความรวดเร็วและสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามที่มีการกำหนดหน้าที่ไว้แล้วในมาตรา 24 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กลุ่มผสม 3 เห็นว่าควรเพิ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ในระดับจังหวัด หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา และควรมีหน่วยงานอื่นเข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่

กล่าวโดยสรุปผลจากการทำ Co-Design คำตอบของ ประชากรกลุ่มผสมนี้ส่วนใหญ่ มีความเห็นที่สอดคล้องตรงกันในแต่ละประเด็น แต่มีความเห็นที่แตกต่างกันในบางประเด็นเหมือนดังเช่นกลุ่มประชากรเฉพาะในช่วงเช้า คือ ประเด็นคำนิยามที่มีการกำหนดการแบ่งช่วงอายุของเด็กเป็น “เด็กเล็ก” และ “เด็กวัยรุ่น” ที่อาจจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครองเด็กและในส่วนของการกำหนดในกรณีที่มีการกระทำผิดมีโทษทางกฎหมายอื่นและกฎหมายมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น หนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดทางกฎหมายอื่น และประเด็นการกำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น เห็นว่าเป็นการผิดทฤษฎีอาญา และในประเด็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับท้องถิ่นที่เห็นว่าจะอาจเป็นการเพิ่มภาระให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไปและในปัจจุบันหน่วยงานท้องถิ่นมีการดำเนินการในส่วนนี้อยู่แล้ว

ผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะของประชากรในกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่มได้นำมาเปรียบเทียบ โดยมีรายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co- Design ของกลุ่มผสม

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
ประเด็นที่ 1 คำนิยาม				
“เด็ก”	✗	✓	✓	✗
“เด็กเล็ก”	✗	✓	✓	✗
“เด็กวัยรุ่น”	✗	✓	✓	✗
“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“การละเมิดสิทธิของเด็ก”	✓	✓	✓	✓
“สิทธิส่วนบุคคล”	✓	✗	✓	✓
“ทุกภาคส่วน”	✗	✗	✓	✓
“องค์กรภาคประชาสังคม”	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์				
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของเด็ก	✓	✓	✓	✓
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิ ของเด็ก	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก				
มาตรการในเชิงการคุ้มครอง				
- การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓
- มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความ ตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิของเด็ก	✓	✓	✓	✓
- เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓
- มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มี อำนาจปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด	✓	✓	✓	✓

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
- การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครอง เด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง	✓	✓	✓	✓
- กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก	✓	✓	✓	✓
- ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ เด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสีย และเสียหาย	✓	✓	✓	✓
- ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาค ประชาสังคมหรือสภานายความ	✓	✓	✓	✓
มาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิด				
- กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ	✓	✓	✓	✓
- กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี				
- การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้ เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิด	✓	✓	✓	✓
- การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัสหรือ ถึงแก่ความตาย	✓	✓	✓	✓
- การกระทำผิดซ้ำ	✓	✓	✓	✓
- การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วม บิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติ สืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่ง ต้องพึ่งพาตน	✓	✓	✓	✓
- การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบ คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	✓	✓	✓	✓
- ในกรณีที่การกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่น และกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่	✓	x	✓	✓

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
จะลงแก่ผู้หนึ่งหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนด สำหรับความผิดตามกฎหมายอื่น				
- ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์	✓	✓	✓	✓
- กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)	✓	x	✓	✓
- กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาล ไม่ให้ความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น	✓	x	✓	✓
- มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร	✓	✓	✓	✓
มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก				
- ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ	✓	✓	✓	✓
- ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐ	✓	✓	✓	✓
- ได้รับการรักษาและฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก				
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้อง คำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	✓	✓	✓	✓
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้อง คำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	✓	✓	✓	✓
- เพิ่มคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	✓	✓	x	x

1.6 การเปรียบเทียบผลการทำ Co- Design ระหว่างกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม

จากผลของการวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างในการพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามประเด็นที่กำหนดไว้ ของประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสมตามที่ได้

นำเสนอไปแล้วนั้น เมื่อนำเอาคำตอบที่ได้มาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม พบว่าประเด็นส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นบางประเด็นที่มีคำตอบแตกต่างกันเล็กน้อย ดังนี้

1) ประชากรกลุ่มผสมมีความเห็นในประเด็นของคำนิยาม “ทุกภาคส่วน” ที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการนิยามเพิ่มจำนวนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเป็น 2 กลุ่ม จากเดิมประชากรกลุ่มเฉพาะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการนิยามเพียง 1 กลุ่ม

2) ประชากรกลุ่มผสมมีความเห็นในประเด็นของการเพิ่มคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เห็นว่าไม่ควรมีเพียง 1 กลุ่ม จากเดิมประชากรกลุ่มเฉพาะเห็นว่าไม่ควรมีจำนวน 2 กลุ่ม (ดูตารางที่ 5.3 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม)

ตารางที่ 5.3 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
ประเด็นที่ 1 คำนิยาม		
“เด็ก”	2	2
“เด็กเล็ก”	2	2
“เด็กวัยรุ่น”	2	2
“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	4	4
“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”	4	4
“การละเมิดสิทธิของเด็ก”	4	4
“สิทธิส่วนบุคคล”	3	3
“ทุกภาคส่วน”	3	2
“องค์กรภาคประชาสังคม”	4	4
ประเด็นที่ 2 สิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์		
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	4	4
- องค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก	4	4
ประเด็นที่ 3 มาตรการในการป้องกันการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก		
มาตรการในเชิงการคุ้มครอง		

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
- การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์ สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ	4	4
- มีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักใน การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก	4	4
- เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม	4	4
- มีการแทรกแซงอำนาจปกครองเด็กจากผู้ที่มีอำนาจ ปกครองได้ ในกรณีผู้ปกครองเป็นผู้ละเมิด	4	4
- การแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และ เมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง	4	4
- กำหนดอำนาจและหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือ ประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก	4	4
- ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก หรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียและเสียหาย	4	4
- ให้สามารถมีการดำเนินคดีแทน โดยองค์กรภาคประชา สังคมหรือสภานายความ	4	4
มาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิด		
- กำหนดการลงโทษจำคุกและโทษปรับ	4	4
- กำหนดให้มีการรับโทษหนักขึ้น ในกรณี		
- การกระทำต่อเด็กเล็กและไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่อง ความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิด	4	4
- การกระทำที่ทำให้เด็กได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ ความตาย	4	4
- การกระทำผิดซ้ำ	4	4
- การกระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดา มารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน	4	4

การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
- การกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	4	4
- ในกรณีที่มีการกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและ กฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้น หนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตาม กฎหมายอื่น	3	3
- ค่าสินไหมทดแทนพิเศษ โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์	4	4
- กำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ (Punitive Damage)	3	3
- กำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาลไม่ให้รวม ความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น	3	3
- มาตรการอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร	4	4
มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก		
- ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ	4	4
- ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐ	4	4
- ได้รับการรักษาและฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ	4	4
ประเด็นที่ 4 องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก		
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	4	4
- คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด (กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของเด็ก”)	4	4
- เพิ่มคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	2	3

2. การเปรียบเทียบประเด็นโครงสร้างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กจากผลการวิจัยกับผลการทำ Co-Design

ประเด็นโครงสร้างกฎหมายที่เป็นบทบัญญัติมาตราที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 มาเป็นประเด็นในการจัดทำกรมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ และได้คำตอบมาจากประชากรกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม ดังที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้วนั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องตรงกันในทิศทางเดียวกัน คือ ต้องการที่จะสร้างบทบัญญัติกฎหมายที่คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีประเด็นโครงสร้างหลักที่เหมือนกัน คือ

1) คำนิยาม “เด็ก” “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น” “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” “การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” “การละเมิดสิทธิของเด็ก” “สิทธิส่วนบุคคล” “ทุกภาคส่วน” และ “องค์กรภาคประชาสังคม” แต่มีรายละเอียดที่กลุ่มประชากรในการทำ Co-Design เพิ่มเติมคือ เห็นว่าในส่วนของ “เด็ก” “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น” ไม่ควรมีการแยกช่วงอายุเนื่องจากอาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการคุ้มครอง อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ในการที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีการแยกช่วงอายุเด็กเล็กและเด็กวัยรุ่น ด้วยเห็นว่าเด็กเล็กต้องได้รับการคุ้มครองที่มากกว่าตามที่ได้วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 4 ผู้วิจัยจึงเห็นว่ายังต้องมีการแบ่งช่วงอายุของเด็ก ในส่วนของคำนิยามอื่น ๆ ส่วนใหญ่ประชากรจะเห็นด้วย เพียงแต่เสนอให้กำหนดให้มีความชัดเจนและใช้ข้อความที่เหมาะสมขึ้น อาทิ คำว่า “คุณค่า” ที่ปรากฏในคำนิยาม “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” และ “การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” เป็นคำที่เป็นนามธรรม อาจเข้าใจได้ยาก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรแก้ไขเป็น “คุณค่าของความเป็นมนุษย์” เพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และยังมีความเห็นให้ตัดคำนิยาม “ทุกภาคส่วน” เนื่องจากมีความหมายเป็นการทั่วไปสามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องมีการนิยาม ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว และในส่วนคำนิยาม “องค์กรภาคประชาสังคม” ประชากรในการทำ Co-Design ได้มีความเห็นว่าควรตัดข้อความ “ไม่แสวงหากำไร” ออก เพื่อให้ครอบคลุมองค์กรภาคประชาสังคมทุกประเภท เพื่อให้มีองค์กรในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว

2) องค์กรประกอบความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก และ องค์กรประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก แต่มีรายละเอียดที่กลุ่มประชากรในการทำ Co-Design เพิ่มเติมคือ เนื่องจากมีการให้คำนิยามการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและการละเมิดสิทธิของเด็กไว้ในส่วนของคำนิยามแล้ว สามารถนำมาใช้ในส่วนขององค์กรประกอบของฐานความผิด

ได้เลย เพื่อความกระชับ และเห็นว่าในส่วนขององค์ประกอบการกระทำคามผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก การใช้คำว่าเจตนาบกบังใจ อาจมีความหมายเหมือนกัน และควรเพิ่มกรณีการกระทำด้วยความประมาท ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงในส่วนนี้เพื่อให้เกิดความกระชับและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และในส่วนขององค์ประกอบของการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก ประชากรเห็นว่าสิทธิและเสรีภาพที่กำหนดไว้ดังกล่าว ยังไม่ครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในส่วนนี้การวิจัยมุ่งเน้นในเรื่องของการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก การกำหนดสิทธิและเสรีภาพในส่วนนี้จึงกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากำหนดสิทธิและเสรีภาพของเด็กเพื่อให้มีความชัดเจนว่ามุ่งเน้นในเรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งอาจจะมีความเห็นที่แตกต่างกัน จึงควรกำหนดในข้อความตอนท้าย “หรือสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” เพื่อให้สามารถมีการพิจารณากำหนดเพิ่มเติมได้

3) มาตรการในเชิงการคุ้มครอง แต่มีรายละเอียดที่กลุ่มประชากรในการทำ Co-Design เพิ่มเติม คือ

ในส่วนอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในการเข้าไปช่วยเหลือเด็ก ในส่วนของการกำหนดอำนาจหน้าที่ของประชาชน ควรกำหนดอำนาจให้ชัดเจน และมีการกำหนดการละเว้นบทลงโทษแก่ผู้ให้การช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำละเมิด ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประชาชนไว้เฉพาะเรื่องการแจ้งหรือรายงานเพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กเท่านั้น ไม่ควรให้ประชาชนมีอำนาจเหมือนเจ้าหน้าที่

ในส่วนการห้ามมิให้ ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียและเสียหาย ควรใช้คำบรรยายว่าความเสียหายปัจจุบันและอนาคต เพราะในปัจจุบันเด็กอาจจะยังไม่รู้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อตัวเองแต่เมื่อเติบโตขึ้นมาในอนาคตแล้วอาจจะรับรู้ได้และเกิดความอับอายหรือความเสียหายขึ้น

ในส่วนการกำหนดให้มีการดำเนินคดีแทนได้โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสภานายความ ในปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่ได้มีอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาล แต่อาจดำเนินการในลักษณะของการเป็นผู้ที่ร้องทุกข์แทนเด็กได้ และไม่ได้มีอำนาจในการเข้าไปดำเนินคดีแทน ดังนั้น ควรเขียนให้ชัดเจนว่าต้องการให้สามารถดำเนินการแบบใด

4) มาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิด แต่มีรายละเอียดที่กลุ่มประชากรในการทำ Co-Design เพิ่มเติม คือ ในกรณีที่มีการกระทำผิดมีโทษตามกฎหมายอื่นและกฎหมายอื่นมีโทษที่หนักกว่า ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดตาม

กฎหมายอื่น (เทียบเคียงหลักการเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 มาตรา 93) และการกำหนดเป็นข้อยกเว้นการพิจารณาคดีของศาลไม่ให้รวมความผิดเข้ากับความผิดตามกฎหมายอื่น เห็นว่าน่าจะขัดกับหลักการและทฤษฎีกฎหมายอาญา และการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เห็นว่าควรเพิ่มคำว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย เนื่องจากการละเมิดสิทธิของเด็กในบางกรณียังไม่มีการเผยแพร่ โดยยังอยู่ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ กล้องวิดีโอ

5) มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก โดยเห็นว่ามาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว

6) องค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก แต่มีรายละเอียดที่กลุ่มประชากรในการทำ Co-Design เพิ่มเติม คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับท้องถิ่นเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระให้กับองค์กรส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมในท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมแทน การที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีการเพิ่มคณะกรรมการระดับท้องถิ่นเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่สามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงกว่าหน่วยงานในระดับจังหวัดหรือระดับชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อให้การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่เป็นประชากร Co-Design จึงทำให้ได้โครงสร้างกฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เพื่อนำไปจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยประกอบไปด้วย คำนิยาม องค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก องค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดสิทธิของเด็ก มาตรการในเชิงการคุ้มครอง มาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิด มาตรการในเชิงเยียวยา และฟื้นฟูสภาพกายและจิตใจเด็ก และองค์กรคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยผู้วิจัยจะนำโครงสร้างกฎหมายดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ต่อไป

3. การจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

การจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยการร่างบทบัญญัติมาตราที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งมีทั้งการแก้ไขและเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย จึงต้องมีหลักเกณฑ์ในการตรากฎหมาย ดังนี้

3.1 ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 77 ได้กำหนดว่า “รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง”

วรรคสอง “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”

วรรคสาม “รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่กำหนด พึงกำหนด หลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง”

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 77 นี้กำหนดไว้เพื่อมิให้มีการจัดทำกฎหมายในลักษณะของการฟุ่มเฟือย และให้ตรากฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้เป็นการสร้างภาระเกินจำเป็นแก่ประชาชน ซึ่งการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กมีวัตถุประสงค์ในการทำให้การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กในประเทศไทยมีความเป็นรูปธรรมและมีการบังคับใช้ได้จริงและให้สอดคล้องกับที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีการบัญญัติหลักการให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับเด็กไว้ในบทบัญญัติ มาตรา 4 มาตรา 27 มาตรา 54 และ มาตรา 258 และในการจัดทำกฎหมายนี้ได้นำหลักการสำคัญในการควบคุมเนื้อหาของร่างกฎหมายที่ใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมายได้เฉพาะกรณีที่กำหนด และการกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาการดำเนินการให้ชัดเจน และมีการกำหนดโทษทางอาญา เนื่องจากการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อทั้งตัวเด็กเอง สังคม และประเทศชาติ โดยที่การจัดทำกฎหมายนี้ได้ใช้กระบวนการให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมกันออกแบบโครงสร้างกฎหมาย และนำร่างกฎหมายที่จัดทำขึ้นมานั้นให้ประชาชนได้ร่วมกันวิพากษ์ในรูปแบบของการรับฟังความคิดเห็นของ

ผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การพัฒนากฎหมายคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ก็ได้มีการบัญญัติไว้แล้วว่าพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กฉบับนี้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

3.2 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580) ฉบับวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ในส่วนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เกราะ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน การมีกฎหมายคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กย่อมมีส่วนทำให้เด็กซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติได้รับการปกป้องคุ้มครอง ส่งผลให้ประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพและส่งผลให้ประเทศชาติย่อมมีความมั่นคงต่อไป แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านกระบวนการยุติธรรม เคารพสิทธิขั้นพื้นฐานและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค การมีกฎหมายคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กย่อมเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก และทำให้เด็กได้รับการปฏิบัติด้วยความเสมอภาคไม่ถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุที่ไม่เป็นธรรม

ในส่วนแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ การมีกฎหมายคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กย่อมเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาให้เติบโตอย่างเหมาะสม และไม่ถูกละเมิดจนส่งผลกระทบต่อเด็กและอาจกลายเป็นภาระของประเทศชาติ

ในส่วนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นยุทธศาสตร์ ข้อที่ 4.7 ได้กำหนดให้กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่างตรงจุด ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ

การให้บริการประชาชน สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้ง การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม ซึ่งการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กมีวัตถุประสงค์ ในการสร้างกฎหมายให้คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้กับเด็ก ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางเพื่อแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มประชากรเหล่านี้มักจะถูกกระทำละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่เป็นประจำ และให้การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับหลักของ ปริญญาสาเกล้าว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 และรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นอกจากนี้ในประเด็นยุทธศาสตร์ ข้อที่ 4.8 ได้กำหนดให้ กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชน โดยเสมอภาคมีความเป็นกลาง นำเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และ ข้อ 4.8.1 ได้กำหนดให้บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติ อย่างเท่าเทียม ซึ่งการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กนี้ ย่อมจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการทำให้กระบวนการยุติธรรมมีการตระหนักและเคารพศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กตาม การวิจัยนี้ จึงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีตามที่ได้พิจารณาข้างต้น

3.3 การตรวจสอบหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำ ร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายขึ้นเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ คือ พระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยมีเหตุผล ในการประกาศใช้ คือ “โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน หลักเกณฑ์การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการพิจารณาคดี การพิจารณาคดี เพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปโดยละเอียดรอบครอบ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์ของ กฎหมายภายหลัง เมื่อกฎหมายมีผลบังคับแล้วเพื่อจัดทำ ออกแบบกฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้อง กับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา 77

ประกอบกับมาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย (1) และ (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ดังนั้น ในการร่างกฎหมายที่ปรับปรุงแก้ไขมาตราต่าง ๆ ในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เป็นกฎหมายที่สามารถคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้นำเอาหลักเกณฑ์ การจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ตามหมวด 3 การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย มาตรา 21 ที่บัญญัติว่าให้หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ 9 ด้าน มาพิจารณาด้วยดังต่อไปนี้

1) สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยในกรณีที่เป็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นกฎหมายที่มีการปรับปรุงแก้ไข มีเนื้อหาสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยกฎหมายนี้ สอดคล้องและเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กที่มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้เป็นรูปธรรมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.1

2) ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580)

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นกฎหมายที่มีการปรับปรุงแก้ไข มีเนื้อหาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.2

3) ต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นกฎหมายในการปรับปรุงแก้ไข กำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจนต่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เพื่อให้มีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักนิติธรรม ตามกรอบหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Framework) ในหลักการประสิทธิภาพและหลักนิติธรรม

4) การยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการแก่ประชาชน

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นกฎหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมที่บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ ให้มีการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และกฎหมายไม่มีลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร ในทางกลับกันการพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ถือเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้มีความชัดเจนในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กเพื่อนำไปใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ไม่ใช่ระบบอนุญาต เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนหรือมีกรณีจำเป็นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีจำเป็นต้องมีระบบอนุญาต การกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณายื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใด ๆ กับระบบอนุญาตจึงไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ข้อนี้

6) ไม่ใช่ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของคณะกรรมการที่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายเดิมอยู่แล้ว คือ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับเด็กต้องคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” และกำหนดเพิ่มเติมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่สามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงกว่าหน่วยงานในระดับจังหวัดหรือระดับชาติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อให้การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

7) การมีบทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจให้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญไว้ในร่างกฎหมายให้ชัดเจน

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กไม่มีบทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองใด ๆ เพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เดิม

8) การกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดใด ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง และมีผลกระทบต่อส่วนรวม

(2) เป็นกรณีไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใด เพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผล

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ซึ่งการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถือเป็นการกระทำที่กระทบความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง และยังมีผลกระทบต่อตัวเด็กที่ถูกกระทำและส่วนรวมอีกด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดโทษทางอาญาเพื่อให้ผู้กระทำการละเมิด ได้รับการลงโทษที่ได้สัดส่วนกับการกระทำผิดของตน และทำให้เกิดความเกรงกลัวและหวั่นใจในการไม่กระทำละเมิดต่อเด็ก ซึ่งถือเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางที่ไม่สามารถดูแลปกป้องตนเองได้อย่างเต็มที่

9) หลักเกณฑ์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ยังไม่ปรากฏถึงหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอื่นที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนด

จากการตรวจสอบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายข้างต้น จึงเห็นได้ว่าการพัฒนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ไม่ได้ขัดแย้งตามหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายทั้ง 9 ข้อ แต่อย่างใด

4. โครงสร้างร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองเด็กเป็นการเฉพาะคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยมีหลักการหลายประการในการคุ้มครองเด็ก แต่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก การพัฒนากฎหมายเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กจึงเป็นการพัฒนากฎหมายด้วยการเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยมีโครงสร้างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน 88 มาตรา แบ่งออกเป็น 9 หมวด ดังนี้

บททั่วไป	(มาตรา 1-6)
หมวดที่ 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก	(มาตรา 7-21)
หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อเด็ก	(มาตรา 22-31)
หมวดที่ 3 การสงเคราะห์เด็ก	(มาตรา 32-39)
หมวดที่ 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	(มาตรา 40-47)
หมวดที่ 5 ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	(มาตรา 48-50)
หมวดที่ 6 สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู	(มาตรา 51-62)
หมวดที่ 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา	(มาตรา 63-67)
หมวดที่ 8 กองทุนคุ้มครองเด็ก	(มาตรา 68-77)
หมวดที่ 9 บทกำหนดโทษ	(มาตรา 78-86)
บทเฉพาะกาล	(มาตรา 87-88)

การจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก มีประเด็นเนื้อหาสาระที่นำมาจัดทำเป็นบทบัญญัติที่มาจากคำตอบจากผลการวิจัย ซึ่งเป็นการพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยการปรับปรุงแก้ไข กับเพิ่มเติมบทบัญญัติ ดังนี้

4.1 การปรับปรุงแก้ไขมาตราในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

มาตราที่ปรับปรุงแก้ไข รวม 20 มาตรา คือ มาตรา 1 มาตรา 2 มาตรา 4 มาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 32 (5) มาตรา 40 (1) มาตรา 41 มาตรา 43 มาตรา 53 มาตรา 61 มาตรา 63 มาตรา 65 และมาตรา 68

1) มาตรา 1 เพื่อแสดงให้ทราบถึง สาระสำคัญและขอบเขตในการใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้ครอบคลุมและมีความชัดเจน ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 2 การปรับปรุงวันบังคับใช้เพื่อให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจตามกฎหมายหรือผู้ต้องถูกบังคับตามกฎหมายจำเป็นต้องแก้ไขหรือมีเวลาในการเตรียมความพร้อม

มาตรานี้ได้ใช้ ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 4 แก้ไขคำนิยามคำว่า “เด็ก” ให้สอดคล้องกับการที่มีการเพิ่มเติมคำว่า “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น”

มาตรานี้ได้ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กในการสนับสนุน และเป็นฐานความคิด

หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก

1) มาตรา 22 โดยกำหนดให้การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพื่อเป็นการยืนยันให้ชัดเจนว่าการปฏิบัติต่อเด็กจะต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวด้วยเสมอ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นการยืนยันให้ชัดเจนว่า การปฏิบัติต่อเด็กจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก รวมถึงการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และกำหนดให้สามารถกำหนดแนวทางในการพิจารณาในกฎกระทรวงได้ โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 23 กำหนดให้ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กรวมถึงเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน โดยให้มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในกฎกระทรวง เพื่อให้มีแนวทางในการเลี้ยงดูและคุ้มครองที่เหมาะสม

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อกำหนดให้เป็นหน้าที่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม โดยให้ตระหนักถึงการเคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กด้วย โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 24 กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและตรวจสอบสถานที่ดูแลและรับเลี้ยงเด็กตามกฎหมายที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ และรายงานไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เนื่องจากมีการเพิ่มเติมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีหน้าที่รายงานให้กับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่นทราบด้วย โดยใช้ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4) มาตรา 25 กำหนดให้ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องพึงพึงต้องไม่กระทำการทอดทิ้ง ละทิ้ง ละเลย และกำหนดให้ต้องไม่ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และ สิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นการกำหนดเพิ่มเติมให้ นอกจากการกำหนด ไม่ให้ผู้ปกครองกระทำการแล้ว ควรกำหนดให้ครอบคลุมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยและเป็นการ เพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่า ต้องไม่ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชนในการ สนับสนุนและเป็นฐานความคิด

5) มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยประการที่ น่าจะทำให้เกิดความเสียหายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข โดยเปลี่ยนจากการที่กำหนดเดิมว่า “การกระทำโดย เจตนา ที่จะทำให้เกิดความเสียหาย” เป็น “โดยประการที่น่าจะทำให้เกิดความเสียหาย” เนื่องจา กการพิสูจน์ว่าเจตนาเป็นไปได้อากในกรณีเช่นนี้ นอกจากนี้เพิ่มให้ครอบคลุมทั้งความเสียหาย ปัจจุบันและอนาคต เพราะในปัจจุบันเด็กอาจจะยังไม่รู้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อ ตัวเอง แต่เมื่อโตขึ้นมาแล้วอาจจะรับรู้ได้และเกิดความอับอายขึ้น โดยใช้หลักความรับผิดชอบและ แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

6) มาตรา 28 ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ได้อย่างเหมาะสม หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อเด็ก เลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือ ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก พนักงาน เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นการแก้ไขเพื่อกำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพด้วย

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการ ให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและ เสรีภาพด้วย โดยใช้ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐและทฤษฎีรัฐเป็นบิดามารดาของเด็กทุกคน ในการ สนับสนุนและเป็นฐานความคิด

7) มาตรา 29 ในกรณีที่มีการพบเห็นหรือทราบเหตุว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยง ผู้ที่พบเห็น หรือทราบเหตุจะต้องแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข ให้มีความชัดเจนในกรณีที่มีการพบเห็นหรือทราบ เหตุว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยง ผู้ที่พบเห็นหรือทราบเหตุจะต้องแจ้งหรือรายงาน เพื่อให้มีการเข้า ค้ำครองเด็ก และเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบ ทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชนและ ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

8) มาตรา 30 (1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 3 และหมวด 4 มีอำนาจและหน้าที่ ต่าง ๆ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามหมวด 3 และ หมวด 4 มีอำนาจและหน้าที่ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือ สิทธิและเสรีภาพของเด็กด้วย โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐ และอำนาจรัฐ ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 3 การสงเคราะห์เด็ก คือ

1) มาตรา 32 (5) ให้รวมถึงเด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถูกละเมิดสิทธิและ เสรีภาพ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือ ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ เป็นผู้ที่จะได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชน ในการสนับสนุนและเป็น ฐานความคิด

หมวด 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก คือ

1) มาตรา 40 (1) ให้รวมถึงเด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือ ถูกละเมิดสิทธิ และเสรีภาพ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือ ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพเป็นผู้ที่จะได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชน ในการสนับสนุน และเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 41 ให้ผู้ที่พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีกรกระทำที่ไม่ชอบ ต่อเด็ก ต้องรีบแจ้งหรือรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มการให้อำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กให้พ้นจาก สภาวะอันตรายได้ หากพบว่าเป็นเหตุฉุกเฉินที่ต้องเข้าไปดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของเด็ก โดยหากการกระทำเป็นการกระทำโดยสุจริตกฎหมายจะให้ความคุ้มครอง

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ผู้ที่พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ ต้องรีบแจ้งหรือรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้อำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กหากพบว่าเป็นเหตุฉุกเฉิน ผู้ที่กระทำโดยสุจริตในการช่วยเหลือเด็ก กฎหมายจะให้ความคุ้มครอง โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 43 ให้ศาลสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ กรณีที่ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขให้ศาลสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้ โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ ทฤษฎีรัฐเป็นบิดามารดาของเด็กทุกคน และมาตรการเพื่อความปลอดภัย ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 6 สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู คือ

1) มาตรา 53 ให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้วย โดยใช้ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 61 ให้การดำเนินงานของผู้ปกครองสวัสดิภาพ และผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กด้วย

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปกครอง และผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็กฯ ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา คือ

1) มาตรา 63 ให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กด้วย

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กเพื่อจะได้มีความตระหนักรู้มากขึ้น โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชน ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 65 วรรคสาม ให้การกำหนดการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กด้วยทุกครั้ง

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การกำหนดโทษกับนักเรียนหรือนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กด้วย โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 8 กองทุนคุ้มครองเด็ก คือ

1) มาตรา 68 ให้กองทุนคุ้มครองเด็กสามารถนำมาใช้กับการส่งเสริมและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กได้

มาตรานี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขให้การส่งเสริมและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพ สามารถใช้เงินจากกองทุนคุ้มครองเด็กได้ โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4.2 การเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

บทบัญญัติที่เพิ่มเติม มีรายละเอียด ดังนี้

1) นิยาม “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น”

ส่วนนี้เป็นการเพิ่มเติมคำนิยามให้มีการแยกช่วงอายุเป็นเด็กเล็กและเด็กวัยรุ่นด้วยเห็นว่าเด็กเล็กต้องได้รับการคุ้มครองที่แตกต่างจากเด็กวัยรุ่น เพราะสภาพร่างกายและสภาวะความไร้เดียงสาของเด็กเล็ก ซึ่งการแบ่งช่วงอายุปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) นิยาม “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” และ “การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

ส่วนนี้เป็นการเพิ่มเติมคำนิยามให้มีความหมายชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมถึงสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประชาชนเจ้าหน้าที่และผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยใช้ปรัชญาสำนักกฎหมายธรรมชาติ หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) นิยาม “การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก”

ส่วนนี้เป็นการเพิ่มเติมคำนิยามเนื่องจากการวิจัยพบว่ามีสิทธิและเสรีภาพที่สะท้อนถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่กระทบต่อสิทธิในชีวิตและร่างกาย อันเป็นสาระสำคัญอันเป็นรากฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ด้วย โดยใช้ปรัชญาสำนักกฎหมายธรรมชาติ หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และหลักสิทธิมนุษยชน ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4) นิยาม “สิทธิส่วนบุคคล”

ส่วนนี้เป็นการเพิ่มเติมคำนิยามเพื่อกำหนดคำนิยามให้มีความหมายชัดเจนและสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประชาชนเจ้าหน้าที่และผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะเป็นคำที่สามารถตีความได้หลายนัย โดยใช้ปรัชญาสำนักกฎหมายธรรมชาติ หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และหลักสิทธิมนุษยชน ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

5) นิยาม “องค์กรภาคประชาสังคม”

ส่วนนี้เป็นการเพิ่มเติมคำนิยามเพื่อกำหนดให้การมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชน ซึ่งเป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองเด็กในปัจจุบันมีความชัดเจน โดยคำนิยามดังกล่าวผู้วิจัยนำมาจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก คือ

1) มาตรา 14 (9) และมาตรา 20 (9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กเสมอ โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 20/1 เพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในระดับท้องถิ่นที่สามารถคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงกว่าคณะกรรมการในระดับจังหวัดหรือระดับชาติ โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 20/2 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 13 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยอนุโลม เพื่อเป็นการนำขั้นตอนการประชุมและการออกเสียงของคณะกรรมการที่บัญญัติมาใช้สำหรับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการนำขั้นตอนการประชุมและการออกเสียงของคณะกรรมการที่บัญญัติมาใช้สำหรับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยใช้ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4) มาตรา 20/3 กำหนดอำนาจและหน้าที่สำหรับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยมีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเดียวกับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติและคณะกรรมการ

คุ้มครองเด็กจังหวัด โดยกำหนดอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมให้ดำเนินการป้องกันและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกำหนดอำนาจและหน้าที่ให้กับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 2/1 การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เพิ่มหมวดนี้เพื่อให้มีมาตรการที่ชัดเจน ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ดังนี้

1) มาตรา 31/1 ให้ทุกภาคส่วนมีการให้ความรู้ความเข้าใจในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิของเด็ก โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน และหลักการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 31/2 กำหนดองค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อเด็ก

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นองค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อเด็ก ให้มีความเป็นรูปธรรมและบังคับได้จริง โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 31/3 กำหนดองค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นองค์ประกอบการกระทำความผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ให้มีความเป็นรูปธรรมและบังคับได้จริง โดยใช้หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักสิทธิมนุษยชนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4) มาตรา 31/4 ให้มีค่าสินไหมทดแทนพิเศษนอกจากค่าสินไหมทดแทนทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้ในกรณีการกระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเนื่องจากการกระทำละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก เป็นการกระทำในลักษณะที่ร้ายแรงและกระทบต่อสังคมส่วนรวมจึงต้องมีการกำหนดค่าสินไหมทดแทนพิเศษ รวมถึงค่าเสียหายเชิงลงโทษเพิ่มเติมขึ้นจากปกติ โดยใช้

หลักละเมิด หลักความรับผิดชอบ และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

5) มาตรา 31/5 ให้องค์รภาคประชาสังคมหรือสภาทนายความสามารถเข้ามาช่วยเหลือดำเนินคดีแทนเด็กได้

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้มีองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือในทางกฎหมายให้แก่เด็กที่ถูกทำละเมิดได้ ทำให้เด็กได้รับความคุ้มครองและไม่เสียสิทธิของตน โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหาย ทฤษฎีความยุติธรรม และหลักตัวการตัวแทนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

หมวด 9 บทกำหนดโทษ คือ

1) มาตรา 78/1 ผู้กระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพเด็ก หากเป็นการกระทำต่อเด็กเล็กไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดได้

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพราะการกระทำผิดกับเด็กอายุน้อยเพียงไม่เกินสิบสามปีถือเป็นการกระทำที่เป็นภัยกับเด็กอย่างร้ายแรง ไม่ควรปล่อยให้ผู้กระทำหรือผู้ใดอ้างความไม่รู้อายุของเด็กมาเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นจากความรับผิดได้ โดยใช้หลักการเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285/1 ที่บัญญัติเกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับเพศ และมาตรา 321/1 ความผิดต่อเสรีภาพ โดยใช้ทฤษฎีการลงโทษและหลักความได้สัดส่วนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

2) มาตรา 78/2 เพิ่มโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ที่กระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน ลูกเลี้ยง

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเพิ่มโทษกับบุคคลที่มีโอกาสกระทำความผิดต่อเด็กได้โดยง่าย อีกทั้ง คำนึงถึงศีลธรรมอันดีที่บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเด็กไม่ควรจะเป็นผู้กระทำละเมิดต่อเด็ก โดยใช้ทฤษฎีการลงโทษและหลักความได้สัดส่วนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

3) มาตรา 78/3 เพิ่มโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หากการกระทำเป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกกระทำ ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเพิ่มโทษกับบุคคลที่กระทำต่อเด็กจนทำให้เกิดผลอันตรายร้ายแรง โดยใช้ทฤษฎีการลงโทษและหลักความได้สัดส่วน ในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4) มาตรา 78/4 เพิ่มโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ที่เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเพิ่มโทษ จากการกระทำผ่านทางออนไลน์ที่สามารถกระทำละเมิดได้โดยง่ายและยังส่งผลร้ายแรงได้อย่างรวดเร็วและในวงกว้าง ทำให้เด็กถูกกระทำละเมิดได้ง่ายและได้รับความเสียหายที่ร้ายแรงมากยิ่งขึ้น โดยใช้ทฤษฎีการลงโทษและหลักความได้สัดส่วนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

5) มาตรา 78/5 ให้มีโทษ ในกรณีที่มีการพบเห็นหรือทราบเหตุว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงแล้วไม่แจ้งหรือรายงาน เพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก หรือไม่เข้าช่วยเหลือ เมื่อเห็นเด็กอยู่ในสถานะอันตรายที่สามารถช่วยเหลือได้

มาตรานี้เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นหน้าที่ของทุกคนในคุ้มครองเด็ก โดยเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายอาญามาตรา 374 ที่บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในอันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนอาจช่วยได้ โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นแต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยใช้ทฤษฎีการลงโทษและหลักความได้สัดส่วนในการสนับสนุนและเป็นฐานความคิด

4.3 หลักการและเหตุผลของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นกฎหมายหลักของประเทศไทยในการคุ้มครองเด็กเป็นการเฉพาะ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่ชัดเจน จึงไม่ปรากฏการให้ความสำคัญหรือตระหนักถึงการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กอย่างเพียงพอ และทำให้มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กอยู่เป็นประจำ ไม่สามารถคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กตามที่มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดการบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งย่อมรวมถึงการคุ้มครองเด็กด้วย แต่ยังไม่มีการบัญญัติถึงการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้

4.4 ร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กเพื่อการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของเด็ก

การพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก เพื่อให้มีบทบัญญัติคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
ของเด็กมีทั้งส่วนที่ปรับปรุงแก้ไข และส่วนที่เพิ่มเติมบทบัญญัติ มีรายละเอียด ดังนี้
(ดูตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 ร่างแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมหลักการ และเหตุผล

มาตรา	พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
บททั่วไป			
1	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง เด็ก พ.ศ. 2546”	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “ <u>พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่...) พ.ศ....</u> ”	เป็นการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีการแก้ไข เพิ่มเติม พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้ครอบคลุม และมึ ความชัดเจน ในการ คุ้มครองศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ของเด็ก - หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
2	พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่ง ร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุ เบกษาเป็นต้นไป	คงเดิม	เพื่อให้มีการเตรียม ความพร้อม ของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่กฎหมายจะมี ผลบังคับใช้ - ทฤษฎีรัฐและอำนาจ รัฐ

3	คงเดิม	คงเดิม	ไม่มีการแก้ไข
4	<p>“เด็ก” หมายความว่า บุคคล ซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี บริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่ บรรลุนิติภาวะด้วยการ สมรส</p> <p>ไม่มี</p> <p>ไม่มี</p> <p>“เด็กเร่ร่อน”</p> <p>“เด็กกำพร้า”</p> <p>“เด็กที่อยู่ในสภาพยาก ลำบาก”</p> <p>“เด็กพิการ”</p> <p>“เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด”</p> <p>“นักเรียน”</p> <p>“นักศึกษา”</p> <p>“บิดามารดา”</p> <p>“ผู้ปกครอง”</p> <p>“ครอบครัวอุปถัมภ์”</p> <p>“การเลี้ยงดูโดยมิชอบ”</p> <p>“ทารุณกรรม”</p> <p>“สืบเสาะและพินิจ”</p> <p>“สถานรับเลี้ยงเด็ก”</p> <p>“สถานแรกรับ”</p>	<p><u>“เด็ก” หมายความว่า เด็กเล็กและ เด็กวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้</u></p> <p><u>“เด็กเล็ก” หมายความว่า บุคคล ซึ่งมีอายุไม่เกิน 13 ปีบริบูรณ์</u></p> <p><u>“เด็กวัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 13 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์</u></p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p> <p>คงเดิม</p>	<p>เป็นการแก้ไข คำ นิยามให้มีการแยก ช่วงอายุเป็นเด็กเล็ก และเด็กวัยรุ่นด้วยเห็น ว่าเด็กเล็กต้องได้รับ การคุ้มครองที่ แตกต่างจากเด็กวัยรุ่น เพราะสภาพร่างกาย และสภาวะความรู้ เพียงสาขาของเด็กเล็ก - ทฤษฎีเกี่ยวกับการ เจริญเติบโต และ พัฒนาการของเด็ก</p>

<p>“สถานสงเคราะห์” “สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ” “สถานพัฒนาและฟื้นฟู” “สถานพินิจ” “กองทุน” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ผู้ว่าราชการจังหวัด” “ปลัดกระทรวง” “รัฐมนตรี” ไม่มี</p>	<p>คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม คงเดิม <u>“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”</u> หมายความว่า <u>“คุณค่าของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กทุกคน โดยคุณค่าดังกล่าวไม่สามารถยินยอมให้บุคคลอื่นมากระทำการใดอันเป็นการละเมิดได้”</u> <u>“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”</u> หมายความว่า <u>“การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวร้ายวาจา หรือการแสดงกริยาใด ๆ รวมตลอดไปถึง การทรมาณ การทำร้าย หรือการแบ่งแยกเด็กแล้วปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฐานะ รูปร่าง หรือเหตุอื่นใด ทำให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเด็ก</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติม เพื่อกำหนดคำนิยามให้มีความหมายชัดเจน รวมถึงสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประชาชนเจ้าหน้าที่และผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรัชญาสำนักกฎหมายธรรมชาติ - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหาย
---	---	---

		<p><u>ผู้ถูกกระทำลง อันทำให้คุณค่า</u> <u>ของความเป็นมนุษย์อันเป็น</u> <u>คุณค่าอันสูงสุดถูกลดค่าลง โดย</u> <u>ไม่คำนึงว่าเด็กผู้ถูกกระทำละเมิด</u> <u>นั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม”</u> <u>“การละเมิดสิทธิและเสรีภาพ</u> <u>ของเด็ก”</u> หมายความว่า “การ</p> <p><u>กระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธี</u> <u>กระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วย</u> <u>วาจา การแสดงกริยา หรือการ</u> <u>กระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด</u> <u>หรือรบกวนสิทธิและเสรีภาพของ</u> <u>เด็กเกินสมควรในสิทธิส่วน</u> <u>บุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิ</u> <u>และเสรีภาพในการดำรงชีวิต</u> <u>สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิ</u> <u>ในการได้รับการรักษาพยาบาล</u> <u>สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u> <u>เสรีภาพในการสื่อสารและแสดง</u> <u>ความคิดเห็น เสรีภาพในการ</u> <u>ชุมนุม โดยสงบและปราศจาก</u> <u>อาวุธ เสรีภาพในการนับถือ</u> <u>ศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่น</u> <u>ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”</u> <u>“สิทธิส่วนบุคคล”</u> หมายความว่า <u>“สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว</u> <u>และครอบครัว ในเคหสถานหรือ</u> <u>ในการสื่อสาร รวมถึงข้อมูลส่วน</u> <u>บุคคล ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจ</u> <u>ส่งผลให้บุคคลดังกล่าว ได้รับ</u></p>	
--	--	--	--

		<p><u>ความเคียดแค้น อับอาย หรือ</u> <u>ได้รับความทุกข์ทรมานใจ”</u> <u>“องค์กรภาคประชาสังคม ”</u> <u>หมายความว่า “องค์กรที่ไม่ใช่</u> <u>หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะมิ</u> <u>สถานะ เป็นนิติบุคคล หรือไม่ก็</u> <u>ตาม จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์</u> <u>เพื่อประโยชน์ของชุมชน</u> <u>ท้องถิ่น สังคมหรือส่วนรวมที่</u> <u>เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งประกอบด้วย</u> <u>สมาชิกขององค์กร ไม่น้อยกว่า</u> <u>สามคน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล</u> <u>องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้ง</u> <u>หรือดำเนินการ โดยพรรค</u> <u>การเมือง หรือดำเนินกิจกรรมใน</u> <u>ลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ</u> <u>หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรค</u> <u>การเมือง”</u></p>	
5	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
6	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก			
7-13	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
14	<p>คณะกรรมการมีอำนาจ และหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) คงเดิม</p> <p>(2) คงเดิม</p> <p>(3) คงเดิม</p> <p>(4) คงเดิม</p> <p>(5) คงเดิม</p>	<p>คณะกรรมการมีอำนาจและ หน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p>

	(8) คงเดิม ไม่มี	... <u>(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก</u>	ไม่มีการแก้ไข เป็นการเพิ่มเติม (9) เพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด มีหน้าที่ในการที่จะดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กเสมอ - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
20/1	ไม่มี	<u>ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ระดับท้องถิ่น ประกอบด้วยนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ กำนัน เป็นรองประธานกรรมการ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรผู้ใหญ่บ้าน นักพัฒนาชุมชน นักสังคมสงเคราะห์ ผู้แทนศูนย์ยุติธรรมชุมชน ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปราชญ์ชาวบ้าน</u>	เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในระดับท้องถิ่นที่สามารถเฝ้าระวัง ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงกว่า

		<u>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการ โดยมี ปลัดเทศบาลหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการ และเลขานุการ</u>	หน่วยงานในระดับจังหวัดหรือระดับชาติ - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
20/2	ไม่มี	<u>ให้นำทบัญญัติมาตรา 13 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยอนุโลม</u>	เป็นการเพิ่มเติม เพื่อเป็นการนำขั้นตอนการประชุมและการออกเสียงของคณะกรรมการที่บัญญัติมาใช้สำหรับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
20/3	ไม่มี	<u>คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้</u> <u>(1)เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้</u> <u>(2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของ</u>	เป็นการเพิ่มเติม เพื่อเป็นการกำหนดอำนาจและหน้าที่ให้กับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ

		<p><u>รัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ กลุ่มครอบครัว สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ กลุ่มครอบครัว สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชนภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ</u></p> <p><u>(3) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ กลุ่มครอบครัว สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ</u></p> <p><u>(4) ดำเนินการป้องกันและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ</u></p> <p><u>(5) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็ก โดยมีขอบ</u></p> <p><u>(6) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้</u></p> <p><u>(7) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับ</u></p>	
--	--	---	--

		<p><u>การสงเคราะห์ และส่งเสริม</u> <u>ความประพฤติเด็กในเขตท้องที่</u> <u>แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ</u> <u>คุ้มครองเด็กจังหวัด</u> (8) <u>ดำเนินการอื่นใดตามที่</u> <u>คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการ</u> <u>คุ้มครองเด็กจังหวัดมอบหมาย</u> (9) <u>การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง</u> <u>กับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความ</u> <u>เป็นมนุษย์ของเด็ก</u></p>	
21	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก			
22	<p>การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่า กรณีใด ให้คำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นสำคัญและไม่ให้มีการ ไม่มี.....เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(วรรคสอง) การกระทำใด เป็นไปเพื่อประโยชน์ สูงสุดของเด็ก ไม่มี.....</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>...ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> <u>หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</u> <u>หรือ ...เลือก...คงเดิม...</u></p> <p>(วรรคสอง) คงเดิม</p> <p>..... <u>เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็น</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติม โดย การแทรกข้อความ “<u>ละเมิดศักดิ์ศรีความ</u> <u>เป็นมนุษย์หรือสิทธิ</u> <u>และเสรีภาพของเด็ก</u> <u>หรือ</u>” ระหว่าง ข้อความ”ไม่ให้มี การ” กับ “เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม”</p> <p>เป็นการเพิ่มเติม โดย การแทรกข้อความ “<u>เป็นการละเมิด</u> <u>ศักดิ์ศรีความเป็น</u></p>

	<p>.....หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p><u>มนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก...หรือ...คงเดิม...</u></p>	<p><u>มนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก”</u></p> <p>ระหว่างข้อความ “เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก” กับ “หรือเป็นการเลือกปฏิบัติ” เพื่อเป็นการยืนยันให้ชัดเจนว่าการปฏิบัติต่อเด็กจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก สักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก รวมถึงการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และกำหนดให้สามารถกำหนดแนวทางในการพิจารณาเป็นกฎกระทรวงได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก
23	<p>ผู้ปกครองต้องการให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียม</p>	<p>คงเดิม</p>	

	<p>ประเพณีและวัฒนธรรม แห่งท้องถิ่น</p> <p>.....ไม่มี.....</p> <p>.....แต่ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน ขั้นต่ำตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงและต้อง คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ อยู่ในความปกครองดูแล ของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะ อันน่าจะเป็นอันตรายแก่ ร่างกายหรือจิตใจ...ไม่มี...</p>	<p><u>...และเคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของ เด็ก...แต่...คงเดิม...</u></p> <p><u>.....หรือน่าจะถูกละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของเด็ก</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดย การแทรกข้อความ “<u>และเคารพถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และ สิทธิและเสรีภาพของ เด็ก</u>” ระหว่าง ข้อความ “วัฒนธรรม แห่งท้องถิ่น” กับ “แต่ ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่า”</p> <p>เพิ่มข้อความ “<u>หรือ น่าจะถูกละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์หรือละเมิด สิทธิและเสรีภาพของ เด็ก</u>” ในท้ายมาตรา เพื่อกำหนดให้เป็น หน้าที่ผู้ปกครองใน การเลี้ยงดูอย่าง เหมาะสมโดยให้ ตระหนักถึงการ เคารพถึงศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์และสิทธิ และเสรีภาพของเด็ก ด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน
--	--	---	--

	<p>เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้</p>		<p>ชื่ อ ค ว า ม “คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด” กับ “แล้วแต่กรณีเพื่อทราบ”</p> <p>เนื่องจากการเพิ่มเติมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รายงานให้กับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่นทราบด้วย</p> <p>- ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ</p>
25	<p>ผู้ปกครอง.....ไม่มี.....ต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้</p> <p>(1) คงเดิม</p> <p>(2) คงเดิม</p> <p>(3) คงเดิม</p> <p>(4) คงเดิม</p> <p>(5) คงเดิม</p>	<p>ผู้ปกครองหรือผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิงต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดยการแทรกข้อความ “<u>หรือผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง</u>” ระหว่างข้อความ “ผู้ปกครอง” กับ “ต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้”</p> <p>เพื่อเป็นการกำหนดเพิ่มเติมให้นอกจากการกำหนดไม่ให้ผู้ปกครองกระทำการแล้วควรกำหนดให้ครอบคลุมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย</p>

	ไม่มี	<u>(6) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</u>	เป็นการเพิ่มเติม (6) เพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องไม่ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก - หลีกเลี่ยงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลีกเลี่ยงมนุษยชน
26	คงเดิม	...	ไม่มีแก้ไข
27	ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	ห้ามมิให้ผู้ใด โฆษณา หรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง <u>โดยประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในปัจจุบันและอนาคต</u> แก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	เป็นการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติ โดยเปลี่ยนจากการที่กำหนดว่า “การกระทำโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหาย” เป็น “โดยประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหาย” เนื่องจากการพิสูจน์ว่าเจตนาเป็นไปได้ยากในกรณีนี้ นอกจากนี้เพิ่มให้ครอบคลุมทั้งความเสียหายปัจจุบันและอนาคต เพราะใน

			<p>ปัจจุบันเด็กอาจจะยังไม่รู้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อตัวเองแต่เมื่อโตขึ้นมาในอนาคตแล้วอาจจะรับรู้ได้และเกิดความอับอายขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลีกเลี่ยงการรับผิดชอบ - แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหาย
28	<p>ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดหรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ</p> <p>..... ไม่มี.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก หรือ</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>...หรือปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</u> หรือ...คงเดิม...</p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดยการแทรกข้อความ “<u>หรือปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</u>” ระหว่างข้อความ “ให้</p>

	<p>ป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตรายหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้</p>		<p>การเลี้ยงดูโดยมิชอบ” กับ “หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด”</p> <p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ - ทฤษฎีรัฐเป็นบิดามารดาของเด็กทุกคน
29	<p>ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้อง</p> <p>ได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมีชักช้า</p>	<p><u>ผู้ใดพบเห็นหรือทราบเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงหรืออยู่ในสภาพจำต้อง</u></p> <p>ได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ <u>พนักงานเจ้าหน้าที่</u> หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมีชักช้า</p> <p><u>ในกรณีที่แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงาน</u></p>	<p>เป็นการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นการกำหนดให้มีความชัดเจนในกรณีที่มีการพบเห็นหรือทราบเหตุว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยง ผู้ที่พบเห็นหรือทราบเหตุจะต้องแจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็กและเมื่อผู้แจ้งได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับ</p>

	เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทาง แพ่ง ทางอาญาหรือทาง ปกครอง		
30	<p>เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม หมวด 3 และหมวด 4 มี อำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใดๆ หรือยานพาหนะ ใด ๆ ในระหว่างเวลาพระ อาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ ตกเพื่อตรวจค้น ในกรณีมี เหตุอันควรสงสัยว่ามีการ กระทำทารุณกรรมเด็ก มี การกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิ ชอบ</p> <p>..... ไม่มี.....</p> <p>.....</p> <p>..... แต่ในกรณีมีเหตุอัน ควรเชื่อว่าหากไม่ ดำเนินการในทันทีเด็ก อาจได้รับอันตรายแก่ ร่างกายหรือจิตใจ หรือถูก นำพาไปสถานที่อื่นซึ่ง ยากแก่การติดตาม ช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้า</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>...มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของ เด็ก แต่...คงเดิม...</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติม โดย การแทรกข้อความ “<u>มี การละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์หรือ สิทธิและเสรีภาพของ เด็ก</u>” ระหว่าง ข้อความ “เลี้ยงดูโดย มิชอบ” กับ “แต่ใน กรณี”</p>

	ไปในเวลาภายหลังพระ อาทิตย์ตกได้		เพื่อกำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามหมวด 3 และ หมวด 4 มีอำนาจและ หน้าที่เมื่อมีเหตุอัน ควรสงสัยว่ามีการ ละเมิดศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์หรือสิทธิ และเสรีภาพของเด็ก - หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจ รัฐ
	(2) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(3) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(4) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(5) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(6) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(7) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
31	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 2/1 การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก			
31/1	ไม่มี	<u>ทุกภาคส่วนต้องให้ความรู้ความ เข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักใน การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ของเด็กแก่ผู้ที่อยู่ในความ รับผิดชอบของตน และจัดให้มี การแจ้งการละเมิดศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและ</u>	เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมี การให้ความรู้ความ เข้าใจเพื่อสร้างความ ตระหนักในการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็น

		<p><u>เสรีภาพของเด็กตามพระราชบัญญัติ</u> <u>นี้ อำนวยความสะดวกในการ</u> <u>แจ้งหรือร้องเรียน การให้ความ</u> <u>ช่วยเหลือแก่เด็ก การมีส่วนร่วม</u> <u>ในการสืบสวนและกระบวนการ</u> <u>พิจารณาทางศาล ตลอดจนการ</u> <u>ประสานและส่งต่อข้อมูลที่</u> <u>ได้รับเพื่อใช้ในการประเมินการ</u> <u>ให้บริการที่เหมาะสมแก่เด็กและ</u> <u>ครอบครัวทั้งในระยะสั้นและ</u> <u>ระยะยาว ทั้งนี้ ต้องรับฟังความ</u> <u>คิดเห็นและความต้องการของ</u> <u>เด็กเป็นสำคัญ</u></p>	<p>มนุษย์และสิทธิและ เสรีภาพของเด็ก - หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - หลักการมีส่วนร่วม</p>
31/2	ไม่มี	<p><u>ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วย</u> <u>วาจา การแสดงกริยา หรือการ</u> <u>กระทำใด ๆ หรือดเว้นการ</u> <u>กระทำใด ๆ ในลักษณะของการ</u> <u>ไม่ยอมรับสถานะความเป็น</u> <u>มนุษย์ของเด็ก อันเป็นเหตุให้</u> <u>คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเด็ก</u> <u>ถูกลดค่าลง หรือการเลือกปฏิบัติ</u> <u>เพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ที่</u> <u>เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกกระทำได้รับ</u> <u>ความเดือดร้อน อับอาย หรือลด</u> <u>เกียรติของเด็กผู้ถูกกระทำลง</u> <u>โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม</u> <u>เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรี</u> <u>ความเป็นมนุษย์ของเด็ก</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้ เป็นองค์ประกอบการ กระทำคามผิดฐาน ละเมิดศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ต่อเด็ก - หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน</p>
31/3	ไม่มี	<p><u>ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วย</u> <u>วาจา การแสดงกริยา หรือการ</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้ เป็นองค์ประกอบการ</p>

		<p><u>กระทำใด ๆ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กเกินสมควรในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นการกระทำพื้นฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</u></p>	<p>กระทำคามผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</p> <p>- หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>- หลักสิทธิมนุษยชน</p>
31/4	ไม่มี	<p><u>นอกจากคำสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เด็กผู้ถูกระทำละเมิดมีสิทธิเรียกร้องคำสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกำหนดให้มีคำสินไหมทดแทนพิเศษนอกจากคำสินไหมทดแทนทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเพื่อกำหนดให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้</p> <p>-หลักละเมิด</p> <p>-หลักความรับผิดชอบ</p>

		<u>(วรรคสอง) หากการกระทำ</u> <u>ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> <u>หรือสิทธิและเสรีภาพเป็นการ</u> <u>กระทำที่ทารุณ โหดร้าย หรือ</u> <u>เป็นการกระทำโดยจงใจในการ</u> <u>เลือกปฏิบัติ ศาลจะกำหนด</u> <u>ค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่</u> <u>เด็กที่ถูกกระทำด้วยก็ได้ ตาม</u> <u>ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</u>	- แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิ ของผู้เสียหาย
31/5	ไม่มี	<u>ในการใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการ</u> <u>ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> <u>ของเด็กและการละเมิดสิทธิและ</u> <u>เสรีภาพของเด็กตามที่บัญญัติใน</u> <u>พระราชบัญญัตินี้ รวมถึง การ</u> <u>ฟ้องคดี หรือ การร้องทุกข์</u> <u>กล่าวโทษ สามารถกระทำได้</u> <u>โดยองค์กรภาคประชาสังคม</u> <u>หรือสหภาพความ หากผู้แทน</u> <u>โดยชอบธรรมของเด็กที่ถูกทำ</u> <u>ละเมิดไม่ดำเนินการแทนเด็ก</u> <u>หรือผู้แทนโดยชอบธรรมของ</u> <u>เด็กร้องขอให้หน่วยงานดังกล่าว</u> <u>ดำเนินการ</u>	เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้ องค์กรภาคประชาสังคม หรือ ส ภ า พ ท น า ย ความสามารถเข้ามา ช่วยเหลือดำเนินคดี แทนเด็กได้ - แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิ ของผู้เสียหาย - ทฤษฎีความยุติธรรม - หลักตัวการตัวแทน
หมวด 3 การสงเคราะห์เด็ก			
32	เด็กที่พึงได้รับการ สงเคราะห์ ได้แก่ (1) คงเดิม (2) คงเดิม (3) คงเดิม	เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ ได้แก่	ไม่มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข

	(4) คงเดิม (5) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม ไม่มี.....หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติดีเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ	... <u>ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> <u>ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ</u> หรือ ...คงเดิม.....	ไม่มีการแก้ไข เป็นการเพิ่มเติมโดยการแทรกข้อความ “ <u>ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</u> <u>ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ</u> ” ระหว่างข้อความ “ถูกทารุณกรรม” กับ “หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใด” เพื่อให้เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพเป็นผู้ที่จะได้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน
	(6) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(7) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
	(8) คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
33-39	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก			

<p>40</p> <p>เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครอง สวัสดิภาพ ได้แก่</p> <p>(1) เด็กที่ถูกทารุณกรรม ไม่มี.....</p> <p>(2) คงเดิม</p> <p>(3) คงเดิม</p>	<p>คงเดิม</p> <p>(1) เด็กที่ถูกทารุณกรรม <u>เด็กที่ ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์และเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ และเสรีภาพ ตามกฎหมายนี้</u></p> <p>...</p> <p>...</p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้ เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์หรือ ถูกละเมิดสิทธิและ เสรีภาพเป็นผู้ที่จะ ได้รับการคุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กตาม พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546</p> <p>- หลักศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์</p> <p>- หลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>41</p> <p>ผู้ใดพบเห็นหรือประสบ พฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่ามี การกระทำทารุณกรรม ไม่มี..... ต่อเด็กให้รับแจ้ง หรือรายงานต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่าย ปกครองหรือตำรวจ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิ ภาพเด็กตามมาตรา 24</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ หรือมีการละเมิดสิทธิและ เสรีภาพ ต่อ...คงเดิม...</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดย การแทรกข้อความ “<u>มี การละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ หรือ มีการละเมิดสิทธิและ เสรีภาพ</u>” ระหว่าง ข้อความ “กระทำ ทารุณกรรม” กับ “ต่อ เด็ก”</p> <p>เพื่อให้ผู้พบเห็นหรือ ประสบพฤติการณ์ที่ น่าเชื่อว่ามีละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็น</p>

	<p>(วรรคสอง) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ได้รับความแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากครอบครัวของเด็กเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด</p> <p>(วรรคสาม) การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรานี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง</p>	<p><u>(วรรคสอง) ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันที เด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจอย่างร้ายแรง หรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ให้ผู้ที่พบพบเห็นหรือประสบเหตุการณ์มีอำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กให้พ้นจากสภาวะดังกล่าว</u></p> <p>(วรรคสาม) <u>เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ได้รับความแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีการกระทำทารุณกรรมหรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็กในสถานที่ใด ให้</u></p>	<p>มนุษย์ ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็กต้องรีบแจ้งหรือรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการแก้ไขเพื่อให้อำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กให้พ้นจากสภาวะอันตรายได้หากพบว่าเป็นเหตุฉุกเฉินที่ต้องเข้าไปดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของเด็ก</p> <p>เป็นการแก้ไขเพื่อคุ้มครองกลุ่มการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</p>
--	---	--	--

	(วรรคสี่) ไม่มี	<p><u>มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากผู้กระทำทารุณกรรม หรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด</u></p> <p><u>(วรรคสี่) การดำเนินการใด ๆ ของผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ตามมาตรานี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมวรรคสี่เพื่อให้ผู้ที่กระทำโดยสุจริตในการช่วยเหลือเด็ก กฎหมายจะให้ความคุ้มครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักระศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
42	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
43	<p>กรณีที่ถูกฟ้องหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำทารุณกรรม..... ไม่มี.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>..ต่อเด็ก ถ้ามีการฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะกระทำทารุณกรรม</p> <p>..... ไม่มี.....</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>หรือเป็นผู้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็ก....คงเดิม...</u></p> <p><u>หรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิ</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดยการแทรกข้อความ “หรือเป็นผู้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ”</p> <p>ระหว่างข้อความ “ผู้กระทำทารุณกรรม” กับ “ต่อเด็ก”</p> <p>เป็นการเพิ่มเติมโดยการแทรกข้อความ</p>

	<p>.....</p> <p>.....แก่เด็ก</p> <p>อีก ก็ให้ศาลที่พิจารณาคดี นั้น มี อำนาจ กำหนด มาตรการคุม ความ ประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขต กำหนด หรือห้ามเข้าใกล้ ตัวเด็ก ใน ระยะ ที่ ศาล กำหนด เพื่อป้องกันมิให้ กระทบการดังกล่าวและจะ สั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บน ตามวิธีการที่กำหนดไว้ ตามมาตรา 46 และมาตรา 47 แห่งประมวลกฎหมาย อาญาด้วยก็ได้</p> <p>(วรรคสอง) หากยังไม่มี การฟ้องคดีอาญาหรือไม่ ฟ้อง คดี อ า ญา แต่ มี พฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมี การกระทำทารุณกรรม</p> <p>.....ไม่มี.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....แก่เด็กอีก ให้ พนักงาน เจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจ ผู้มีหน้าที่คุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 หรือพนักงานอัยการ ยื่นคำขอต่อศาลตาม</p>	<p><u>และเสรีภาพ</u> แก่เด็กอีก...คงเดิม</p> <p>...</p> <p>(วรรคสอง) คงเดิม</p> <p><u>หรือมีการกระทำการละเมิด</u> <u>ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือ</u> <u>ละเมิดสิทธิและเสรีภาพ</u> แก่เด็ก</p> <p>อีก...คงเดิม...</p>	<p><u>“หรือกระทำการ</u> <u>ละเมิดศักดิ์ศรีความ</u> <u>เป็นมนุษย์หรือละเมิด</u> <u>สิทธิและเสรีภาพ”</u></p> <p>ระหว่างข้อความ “กระทำทารุณกรรม” กับ “แก่เด็กอีก”</p> <p>เป็นการเพิ่มเติม โดย การแทรกข้อความ “<u>หรือมีการกระทำการ</u> <u>ละเมิดศักดิ์ศรีความ</u> <u>เป็นมนุษย์หรือละเมิด</u> <u>สิทธิและเสรีภาพ</u> ” ระหว่างข้อความ “กระทำทารุณกรรม” กับ “แก่เด็กอีก”</p>
--	---	--	--

			<p>เพื่อให้ศาลสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ กรณีผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน - ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ - มาตรการเพื่อความปลอดภัย <p>ไม่มีการแก้ไข</p>
	(วรรคสี่) การพิจารณาออกคำสั่งหรือการเรียกประกันตามมาตรา ๓๖ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ	คงเดิม	
44-47	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 5 ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก			
48-50	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 6 สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู			
51-52	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
53	ให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด	คงเดิม	

	<p>คณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครอง เด็กกรุงเทพมหานคร และ คณะกรรมการคุ้มครอง เด็กจังหวัด ไม่มี.....กำกับ ดูแลและส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน ของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถาน สงเคราะห์ สถานคุ้มครอง สวัสดิภาพ และสถาน พัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่ใน เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ</p>	<p><u>...และ คณะกรรมการคุ้มครอง เด็กระดับท้องถิ่น</u> กำกับดูแลคงเดิม.....</p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมโดย การแทรกข้อความ <u>“และ คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับ ท้องถิ่น”</u> ระหว่าง ชื่ อ ค ว า ม “ ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร ค ุ้ ม ค ร อ ง เ ด็ ก จั ง ห ว ัด ” กับ “กำกับดูแล” เพื่อให้คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับ ท้องถิ่น มีอำนาจ หน้าที่ในการกำกับ ดูแลและส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน ด้วย - ทฤษฎีรัฐและอำนาจ รัฐ</p>
54-60	คงเดิม	คงเดิม	ไม่มีการแก้ไข
61	<p>ห้ามมิให้เจ้าของ ผู้ปกครอง สวัสดิภาพ และผู้ปฏิบัติงาน ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถาน สงเคราะห์ สถานคุ้มครอง สวัสดิภาพ และสถาน พัฒนาและฟื้นฟู ทำร้าย</p>	คงเดิม	

	<p>ร่างกายหรือจิตใจ กักขัง ทอดทิ้ง หรือลงโทษเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล โดยวิธีการรุนแรงประการอื่น เว้นแต่กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอน ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>..... ไม่มี.....</p>	<p><u>ทั้งนี้ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กในทุกกรณี</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติม ข้อความท้ายมาตรา เพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปกครอง และ ผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็กฯ ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักระศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน
62	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา			
63	<p>โรงเรียนและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบงานและ กิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และ ผู้ปกครอง ไม่มี.....</p>	คงเดิม	

เพื่อส่งเสริม ความประพฤติที่ เหมาะสม ความ รับผิดชอบต่อสังคม และ ความปลอดภัยแก่นักเรียน และนักศึกษา ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง <u>เพื่อส่งเสริมความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์และสิทธิและเสรีภาพ</u> เพื่อส่งเสริม...คงเดิม...	เป็นการเพิ่มเติมโดย การแทรกข้อความ “ <u>เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์และสิทธิและ เสรีภาพ</u> ” ระหว่าง ข้อความ “ผู้ปกครอง” กับ “เพื่อส่งเสริม” เพื่อให้โรงเรียนและ สถานศึกษาต้องให้ ความรู้ความเข้าใจแก่นัก ศึกษา และ ผู้ปกครองเกี่ยวกับ ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์และสิทธิและ เสรีภาพของเด็ก - หลักศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน
64	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
65	(วรรคหนึ่ง) นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 64 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ผู้บริหาร โรงเรียนหรือสถานศึกษาของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น เพื่อ	(วรรคหนึ่ง) คงเดิม	ไม่มีการแก้ไข

	<p>ดำเนินการสอบถามและ อบรมสั่งสอนหรือลงโทษ ตามระเบียบ ในกรณีที่ไม่ สามารถนำตัวไปมอบได้ จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็น หนังสือก็ได้</p> <p>(วรรคสอง) เมื่อได้อบรม สั่งสอนหรือลงโทษ นักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือ ผู้บริหาร โรงเรียนหรือ สถานศึกษาแจ้งให้ ผู้ปกครองว่ากล่าว ตักเตือนหรือสั่งสอนเด็ก อีกชั้นหนึ่ง</p> <p>(วรรคสาม) การลงโทษ นักเรียนหรือนักศึกษาให้ กระทำเท่าที่สมควรเพื่อ การอบรมสั่งสอนตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่มี.....</p>	<p>(วรรคสอง) คงเดิม</p> <p>(วรรคสาม) คงเดิม</p> <p><u>..ทั้งนี้ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ของเด็กในทุกกรณี</u></p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>เป็นการเพิ่มเติมทำย วรรคสามเพื่อให้การ กำหนดการลงโทษ นักเรียนหรือนักศึกษา จะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของ เด็กด้วยทุกครั้ง - หลีกเลี่ยงศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์</p>
66	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข

67	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 8 กองทุนคุ้มครองเด็ก			
68	<p>ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้น กองทุนหนึ่งในสำนักงาน ปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ เรียกว่า “กองทุน คุ้มครองเด็ก” เพื่อเป็นทุน ใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และ ส่งเสริมความประพฤติเด็ก</p> <p>ไม่มี.....</p> <p>.....รวมทั้ง ครอบครัวและครอบครัว อุปถัมภ์ของเด็กตาม พระราชบัญญัตินี้</p>	<p>คงเดิม</p> <p><u>และส่งเสริมและคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิและ เสรีภาพของเด็ก รวมทั้ง..คงเดิม..</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติม โดย การแทรกข้อความ “<u>และส่งเสริมและ คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิและ เสรีภาพของเด็ก</u>” ระหว่างข้อความ “ความประพฤติเด็ก” กับ“รวมทั้งครอบครัว” เพื่อให้ กอง ทุน คุ้มครองเด็กนำมาใช้ กับการส่งเสริมและ คุ้มครองศักดิ์ศรีความ ความเป็นมนุษย์สิทธิและ เสรีภาพของเด็กได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักศักดิ์ศรีความ ความเป็นมนุษย์ - หลักสิทธิมนุษยชน

			- ทฤษฎีรัฐและอำนาจรัฐ
69-77	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
หมวด 9 บทกำหนดโทษ			
78	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข
78/1	ไม่มี	<u>ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 หากเป็นการกระทำต่อเด็กเล็กไม่สามารถข้อยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดได้</u>	เป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้กระทำละเมิดต่อเด็กเล็กไม่อาจยกข้อต่อสู้ในเรื่องความไม่รู้อายุของเด็ก เพื่อให้พ้นความผิดได้ ซึ่ง เป็น ไป ตาม หลักการเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285/1 และมาตรา 321/1 โดยเห็นว่า การกระทำ ความผิดกับเด็กอายุน้อยเพียงไม่เกินสิบสามปีถือเป็นการกระทำที่เป็นภัยกับเด็กอย่างร้ายแรง ไม่ควรปล่อยให้ผู้กระทำ หรือผู้ใดอ้างความไม่รู้อายุของเด็กมาเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นจากความรับผิด - ทฤษฎีการลงโทษ - หลักความได้สัดส่วน

78/2	ไม่มี	<p><u>ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตาม</u> <u>มาตรา 31/2 และมาตรา 31/3</u> <u>กระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน</u> <u>พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วม</u> <u>แต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสาย</u> <u>โลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล</u> <u>บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน ลูกเลี้ยง</u> <u>ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่า</u> <u>ที่บัญญัติไว้เป็นความผิดตาม</u> <u>กฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่ง</u> <u>ในสาม</u></p>	<p>เพื่อเป็นการเพิ่มโทษ กับบุคคลที่มีโอกาส กระทำความผิดต่อ เด็กได้โดยง่าย อีกทั้ง คำนึงถึงศีลธรรมอันดี ที่บุคคลที่มีความ สัมพันธ์กับเด็กไม่ควร จะเป็นผู้กระทำละเมิด ต่อเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีการลงโทษ - หลักความได้สัดส่วน
78/3	ไม่มี	<p><u>ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2</u> <u>และมาตรา 31/3 เป็นเหตุให้เด็ก</u> <u>ผู้ถูกกระทำ ได้รับอันตรายสาหัส</u> <u>หรือถึงแก่ความตาย ผู้กระทำ</u> <u>ต้องระวางโทษหนักกว่าที่</u> <u>บัญญัติไว้เป็นความผิดตาม</u> <u>กฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่ง</u> <u>ในสาม</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อ เป็นการเพิ่มโทษกับ บุคคลที่กระทำต่อเด็ก จนทำให้เกิดผลอันตราย ร้ายแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีการลงโทษ - หลักความได้สัดส่วน
78/4	ไม่มี	<p><u>ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2</u> <u>และมาตรา 31/3 เป็นการกระทำ</u> <u>ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบ</u> <u>คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคม</u> <u>ออนไลน์ ผู้กระทำต้องระวาง</u> <u>โทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็น</u> <u>ความผิดตามกฎหมายอื่นใน</u> <u>มาตรานั้น ๆ หนึ่ง</u> <u>ในสาม</u></p>	<p>เป็นการเพิ่มเติมเพื่อ เป็นการเพิ่มโทษจาก การกระทำผ่านทาง ออนไลน์ที่สามารถ กระทำละเมิดได้ โดยง่ายและยังส่งผล ร้ายแรงได้อย่างรวดเร็ว และในวงกว้าง ทำให้ เด็กถูกกระทำละเมิดได้ ง่ายและได้รับความ</p>

			เสียหายที่ร้ายแรงมาก ยิ่งขึ้น - ทฤษฎีการลงโทษ - หลักความได้สัดส่วน
78/5	ไม่มี	<u>ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 และมาตรา 41 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u>	เป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกำหนดให้มีโทษในกรณีที่มีการพบเห็นหรือทราบเหตุว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงแล้วไม่แจ้งหรือรายงานเพื่อให้มีการเข้าคุ้มครองเด็ก โดยเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายอาญามาตรา 374 ที่บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในอันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนอาจช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นแต่ไม่ช่วยตามความจำเป็นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ - ทฤษฎีการลงโทษ - หลักความได้สัดส่วน
79-88	คงเดิม	...	ไม่มีการแก้ไข

5. การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing) เป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิจัยที่มีหลักการในการนำเอาคำตอบที่ได้จากการวิจัยมานำเสนอให้ประชากรที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรับฟังและวิพากษ์ (Comment) ผลการวิจัยพร้อมข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปดำเนินการวิเคราะห์และพิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การวิจัยนี้ได้จัดทำการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 ณ ห้องลาเวนเดอร์ 1 ชั้น 3 โรงแรมทีเค แอนด์ คอนเวนชัน หลักสี่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างเวลา 13.00 - 16.00 นาฬิกา มีผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) จำนวน 41 คน (ดูภาพประกอบที่ 5.6 การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing))

ภาพประกอบที่ 5.6 การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

ในการเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นนั้นประชากรที่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นจำนวน 41 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ พนักงานอัยการ ทนายความ พนักงานตำรวจ เป็นต้น เจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ว่าจะเป็นตัวแทนจากกองบังคับการปราบปรามการค้ายาเสพติด กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมคุมประพฤติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นต้น องค์กรพัฒนาภาคเอกชนด้านการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่น ตัวแทนจากมูลนิธิดวงประทีป และนักวิชาการอิสระ ได้ร่วมวิพากษ์ (Comment) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์มากที่สุด เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด โดยมีกระบวนการดำเนินการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ดังต่อไปนี้

กระบวนการจัดทำกรับฟังความคิดเห็น (Hearing) มีขั้นตอน คือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตาม Power Point โดยมีสาระสำคัญ คือ ความเป็นมาของปัญหาที่นำไปสู่การทำวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย วัตถุประสงค์การรับฟังความคิดเห็น (Hearing) วิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบร่างกฎหมายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2580) และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย และโครงสร้างร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่เป็นการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมบทบัญญัติพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นนั้นนำไปสู่การวิพากษ์ของผู้เข้าร่วมสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing) โดยได้ทำการวิพากษ์และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อร่างแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ดังนี้

1) ผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ขอมรับว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนจะต้องได้รับการคุ้มครอง แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาพของเด็กที่เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเปราะบางทั้งจากสภาพร่างกาย จิตใจ ความสำเร็จ และภาวะที่ยังต้องพึ่งพิงบุคคลอื่นในการมีชีวิตรอด จึงจำเป็นที่จะต้องมีการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กให้มีความชัดเจนและคุ้มครองเป็นพิเศษกว่าผู้ใหญ่ที่สามารถเรียกร้องสิทธิและปกป้องสิทธิของตนเองได้มากกว่าเด็ก โดยปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก ดังนั้นการมีกฎหมายคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กเป็นการเฉพาะย่อมส่งผลให้เด็กได้รับการคุ้มครองที่มีความเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจนมากขึ้น

2) ผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ขอมรับว่า ในปัจจุบันมีกฎหมายคุ้มครองเด็กปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และมีกฎหมายที่บัญญัติคุ้มครองเด็กเป็นการเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แต่กฎหมายดังกล่าวไม่มีการบัญญัติคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ ทั้ง ๆ ที่การกระทำผิดตามที่กฎหมายที่มีอยู่ได้บัญญัติไว้ก็เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แฝงอยู่ด้วย จึงเห็นด้วยในการพัฒนากฎหมายคุ้มครองเด็กที่มีอยู่ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก เพื่อเป็นการคุ้มครองและแก้ไขปัญหากการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เห็นด้วยในการที่จะมีการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก โดยการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามโครงสร้างกฎหมายที่ได้นำเสนอ โดยได้วิพากษ์และมีข้อเสนอแนะ คือ

(1) ควรมีการระบุนการกระทำที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กไว้ด้วย เพื่อให้เห็นการกระทำที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

(2) ควรมีการเพิ่มเติมในบทบัญญัติมาตรา 4 นิยาม คำว่า “ผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง” ที่ปรากฏในมาตรา 25 ว่าครอบคลุมถึงบุคคลใดบ้าง

(3) ควรมีการเพิ่มเติมในบทบัญญัติมาตรา 4 นิยาม คำว่า “กฎหมายอื่น” ที่ปรากฏในมาตรา 78/1 78/2 78/3 78/4 ว่ามีความหมายหมายถึงกฎหมายใดบ้าง

(4) ควรมีการกำหนดให้มีข้อยกเว้นสำหรับผู้ปกครองหรือพ่อแม่ของเด็กในการกล่าวด้วยวาจาต่อบุคคลที่อยู่ในความปกครองของตน อันอาจเป็นการใช้วาจาที่ไม่สุภาพหรือรุนแรง แต่เป็นคำพูดที่ใช้กันโดยทั่วไปตามวิถีชุมชน หรือ ตามประเพณีวัฒนธรรมของตน ในความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กตามมาตรา 31/2

(5) ควรจะนำเงินจากกองทุนคุ้มครองเด็กมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายได้ ในการดำเนินการตามมาตรา 31/5 ที่กำหนดให้องค์กรภาคประชาสังคมหรือสภานายความสามารถเข้ามาช่วยเหลือดำเนินคดีแทนเด็กได้

(6) ควรกำหนดในมาตรา 63 ให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กด้วย โดยกำหนดในหลักสูตรการศึกษา และควรให้รวมถึงการศึกษาทางเลือกที่ไม่อยู่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษา

จากประเด็นที่ได้จากการวิพากษ์และเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ในส่วนของกรกำหนดให้มาตรา 63 ให้รวมถึงการศึกษาทางเลือกนั้น เนื่องจากการศึกษาทางเลือกคือการศึกษาที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากการศึกษาแนวกระแสหลักในระบบโรงเรียนทั่วไป โดยจะเป็นรูปแบบของโรงเรียนอิสระหรือการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ในส่วนของโรงเรียนอิสระจึงถือเป็นโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าวแล้ว ส่วนการเรียนรู้ตามอัธยาศัยจะเป็นการดำเนินการเรียนโดยผู้ปกครองของเด็กเองจึงไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรานี้ ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

ในส่วนประเด็นอื่นผู้วิจัยเห็นด้วยและได้นำไปปรับปรุง เพิ่มเติม เพื่อให้การร่างกฎหมาย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการวิจัยได้ทำการแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม ในร่างแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามประเด็นดังกล่าว เป็นดังนี้

1) เพิ่มวรรคสองในมาตรา 31/2 กำหนดการกระทำที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต่อเด็กที่ได้มีการรวบรวมไว้ในบทที่ 2 ว่า “การกระทำได้ดังต่อไปนี้เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของเด็ก 1. ฆ่าเด็กโดยเจตนา 2. ทำร้ายร่างกายเด็กโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย 3. จงใจหรือละเลยไม่ให้อยู่เป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก 4. ข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารต่อเด็ก 5. ข่มขืนใจให้เด็กทำงานหรือบริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น ขู่เชือดด้วย ประการใด ๆ ใช้กำลังประทุษร้าย โดยการกระทำนั้นทำให้เด็กอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือ ให้เด็กทำงานหรือให้บริการที่เป็นอันตรายร้ายแรงและมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ การ เจริญเติบโต หรือพัฒนาการ 6. เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วง เหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์จาก การค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การ เอาเด็กลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การนำเด็กมาขอตาน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า การ บังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีด ไม่ว่าเด็กจะยินยอม หรือไม่ก็ตาม 7. ใช้คำพูด ข้อความ หรือเผยแพร่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ที่ส่งผลให้เด็กเสื่อมเสีย อับอาย ถูกเกลียดชัง หรือถูกเหยียดหยามอย่างร้ายแรง 8. เลือกลงปฏิบัติต่อเด็กโดยไม่มีเหตุอันควร 9. การกระทำอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง”

2) มาตรา 4 เพิ่มเติมคำนิยามคำว่า “ผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง” หมายความว่า บุคคลที่เด็กต้อง พึ่งพิงในการดำรงชีวิต และหากบุคคลดังกล่าวไม่ดูแลหรือเลี้ยงดูเด็กซึ่งพึ่งพิงตน จะส่งผลให้ เด็กเกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือสุขภาพอนามัยอย่างร้ายแรง

3) มาตรา 4 เพิ่มเติมคำนิยามคำว่า “กฎหมายอื่น” หมายความว่า กฎหมายที่บัญญัติ บทลงโทษในการกระทำที่เป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

4) มาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 กำหนดให้มีข้อยกเว้นสำหรับผู้ปกครองหรือพ่อแม่ ของเด็กในการกล่าวด้วยวาจากับเด็กที่อยู่ในความปกครองของตน อันอาจเป็นการใช้วาจาที่ไม่ สุภาพหรือรุนแรง แต่เป็นคำพูดที่ใช้กันโดยทั่วไปตามวิถีชุมชน หรือ ตามประเพณีวัฒนธรรม ของตน ในความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและความผิดฐานละเมิดสิทธิและ เสรีภาพของเด็ก

5) มาตรา 31/5 แก้ไขเพิ่มเติมให้การช่วยเหลือดำเนินคดีแทนเด็กขององค์กรภาคประชาสังคมหรือสหภาพสามารถนำเงินจากกองทุนคุ้มครองเด็กมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายได้

6) มาตรา 63 แก้ไขเพิ่มเติม ให้โรงเรียนและสถานศึกษากำหนดในหลักสูตรการศึกษาในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

6. ร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

การจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก มีประเด็นเนื้อหาสาระที่นำมาจัดทำเป็นบทบัญญัติที่มาจากคำตอบจากผลการวิจัย โดยจะทำการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ดังนี้

มาตราที่ปรับปรุงแก้ไข รวม 20 มาตรา คือ มาตรา 1 มาตรา 2 มาตรา 4 มาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 32 (5) มาตรา 40 (1) มาตรา 41 มาตรา 43 มาตรา 53 มาตรา 61 มาตรา 63 มาตรา 65 และมาตรา 68

เพิ่มเติมในหมวดที่ 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก เพิ่มเติมบทบัญญัติ รวม 5 มาตรา คือ มาตรา 14 (9) มาตรา 20 (9) มาตรา 20/1 มาตรา 20/2 และมาตรา 20/3

เพิ่มบทบัญญัติหมวด 2/1 การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก รวม 5 มาตรา คือ มาตรา 31/1 มาตรา 31/2 มาตรา 31/3 มาตรา 31/4 และมาตรา 31/5

เพิ่มเติมในหมวดที่ 9 บทกำหนดโทษ เพิ่มเติมบทบัญญัติ รวม 5 มาตรา คือ มาตรา 78/1 มาตรา 78/2 มาตรา 78/3 มาตรา 78/4 และมาตรา 78/5

ร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ดังนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 คงเดิม

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า เด็กเล็กและเด็กวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“เด็กเล็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 13 ปีบริบูรณ์

“เด็กวัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 13 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

“เด็กเร่ร่อน”

คงเดิม

“เด็กกำพร้า”	คงเดิม
“เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก”	คงเดิม
“เด็กพิการ”	คงเดิม
“เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด”	คงเดิม
“นักเรียน”	คงเดิม
“นักศึกษา”	คงเดิม
“บิดามารดา”	คงเดิม
“ผู้ปกครอง”	คงเดิม
“ครอบครัวอุปถัมภ์”	คงเดิม
“การเลี้ยงดูโดยมิชอบ”	คงเดิม
“ทารุณกรรม”	คงเดิม
“สืบเสาะและพินิจ”	คงเดิม
“สถานรับเลี้ยงเด็ก”	คงเดิม
“สถานแรกรับ”	คงเดิม
“สถานสงเคราะห์”	คงเดิม
“สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ”	คงเดิม
“สถานพัฒนาและฟื้นฟู”	คงเดิม
“สถานพินิจ”	คงเดิม
“กองทุน”	คงเดิม
“คณะกรรมการ”	คงเดิม
“พนักงานเจ้าหน้าที่”	คงเดิม
“ผู้ว่าราชการจังหวัด”	คงเดิม
“ปลัดกระทรวง”	คงเดิม
“รัฐมนตรี”	คงเดิม

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “คุณค่าของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กทุกคน โดยคุณค่าดังกล่าวไม่สามารถยินยอมให้บุคคลอื่นมากระทำการใดอันเป็นการละเมิดได้”

“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา หรือการแสดงกริยาใด ๆ รวมตลอดไปถึง การทรมาณ การทำร้าย หรือการแบ่งแยกเด็กแล้วปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางความเชื่อ

ศาสนา เชื้อชาติ ฐานะ รูปร่าง หรือเหตุอื่นใด ทำให้เด็กผู้ถูกระงับได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเด็กผู้ถูกระงับ อันทำให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์อันเป็นคุณค่าอันสูงสุด ถูกลดค่าลง โดยไม่คำนึงว่าเด็กผู้ถูกระงับจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม”

“การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัด ในวิธีการทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือรบกวนสิทธิและเสรีภาพของเด็กเกินสมควรในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิ และเสรีภาพในการดำรงชีวิต สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง”

“สิทธิส่วนบุคคล” หมายความว่า “สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจส่งผลให้บุคคลดังกล่าว ได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือได้รับความทุกข์ทรมานใจ”

“ผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง” หมายความว่า บุคคลที่เด็กต้องพึ่งพิงในการดำรงชีวิต และหากบุคคล ดังกล่าวไม่ดูแลหรือเลี้ยงดูเด็กซึ่งพึ่งพิงตนจะส่งผลให้เด็กเกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือสุขภาพอนามัย อย่างร้ายแรง

“องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า “องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะมิใช่สถานะ เป็นนิติบุคคล หรือไม่ก็ตาม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคม หรือส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกขององค์กรไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือ ดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง”

“กฎหมายอื่น” หมายความว่า กฎหมายที่บัญญัติบทลงโทษสำหรับการกระทำที่เป็น การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 - 13 คงเดิม

มาตรา 14 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการ ในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(2) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

(3) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(4) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 47

(5) วางหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

(6) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจ เข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน

(7) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด รวมทั้ง ให้คำแนะนำและเสนอแนะ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหากการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

(8) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริม ความประพฤติเด็ก

(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

มาตรา 15 - 19 คงเดิม

มาตรา 20 คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก จังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และ มาตรการในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจ เข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชนภายในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

(3) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

(4) จัดหาทุนเพื่อการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาทุน และการจัดการทุนต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารกองทุน

(5) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็ก โดยมีขอบ

(6) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(7) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(8) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

มาตรา 20/1 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ กำนัน เป็นรองประธานกรรมการ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร ผู้ใหญ่บ้าน นักพัฒนาชุมชน นักสังคมสงเคราะห์ ผู้แทนศูนย์ยุติธรรมชุมชน ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชาชนชาวบ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการ โดยมีปลัดเทศบาลหรือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 20/2 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 13 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยอนุโลม

มาตรา 20/3 คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการในการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชนภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(3) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(4) ดำเนินการป้องกันและคຸ້ມครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(5) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็ก โดยมิชอบ

(6) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการ วินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(7) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และ ส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตท้องที่ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กจังหวัด

(8) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กจังหวัด มอบหมาย

(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

มาตรา 21 กงเดิม

มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นการละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก หรือไม่ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 23 ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ใน ความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น และ เคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องคຸ້ມครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน มิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือน่าจะถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรา 24 ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำ กิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คຸ້ມครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขต พื้นที่ที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและ ตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคຸ້ມครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนา และฟื้นฟู และสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กจังหวัด หรือคณะกรรมการ

คุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ และให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 25 ผู้ปกครองหรือผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิงต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(1) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน

(2) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

(3) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งที่เป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(4) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

(5) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

(6) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก

มาตรา 26 คงเดิม

มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในปัจจุบันและอนาคต แก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา 28 ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก หรือป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตรายหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 29 ผู้ใดพบเห็นหรือทราบเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงหรืออยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมีชักช้า ในกรณีที่แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับแจ้งจะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ทราบโดยมิชักช้า

เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการแก่เด็กและครอบครัว นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ครู อาจารย์ นายจ้าง ที่รับเด็กไว้ใน การดำเนินการตามวิชาชีพของตน หรือ มีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง พบว่ามีข้อสงสัยหรือปรากฏชัดว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือ และการคุ้มครอง มีหน้าที่จะต้องรายงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมิชักช้า

การแจ้งหรือรายงานตามมาตรา นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา 30 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 3 และหมวด 4 มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้น ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก แต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

(2) ซักถามเด็กเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอาจนำตัวเด็กไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้งบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้ จะต้องกระทำโดยมิชักช้า แต่ไม่ว่ากรณีใดจะกักตัวเด็กไว้เกินกว่าสิบสองชั่วโมงไม่ได้ เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ปฏิบัติตาม (6) ระหว่างที่เด็กอยู่ในความดูแลจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูและหากเจ็บป่วยจะต้องให้การรักษาพยาบาล

(3) มีหนังสือเรียกผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

(4) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็ก นายจ้างหรือผู้ประกอบการ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถาน ที่ที่เด็กทำงานหรือเคยทำงาน อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลสถานศึกษาที่เด็กกำลังศึกษาหรือเคยศึกษา หรือผู้ปกครองสวัสดิภาพ ส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน หรือความประพฤติของเด็กมาให้

(5) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้างของเด็ก สถานศึกษาของเด็ก หรือสถานที่ที่เด็กมีความเกี่ยวข้องด้วย ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น ๆ และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความประพฤติของเด็ก

(6) มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้ดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

(7) ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอ

เด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาที่เหมาะสม และก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อนเท่าที่สามารถกระทำได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) (2) และ (5) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อนและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 31 กงเดิม

มาตรา 31/1 ทุกภาคส่วนต้องให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กแก่ผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน และจัดให้มีการแจ้งการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ อำนาจความสะดวกในการแจ้งหรือร้องเรียน การให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก การมีส่วนร่วมในการสืบสวนและกระบวนการพิจารณาทางศาล ตลอดจนการประสานและส่งต่อข้อมูลที่ได้รับ เพื่อใช้ในการประเมินการให้บริการที่เหมาะสมแก่เด็กและครอบครัว ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ ต้องรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 31/2 ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในลักษณะของการไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก อันเป็นเหตุให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเด็กถูกลดค่าลง หรือการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ที่เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเด็ก ผู้ถูกระทำลง โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้

ไม่รวมถึงการกล่าวด้วยวาจาของผู้ปกครองหรือบิดามารดาของเด็กที่เป็นถ้อยคำที่ใช้กัน โดยทั่วไป ตามวิถีชีวิตหรือตามประเพณีวัฒนธรรม

การกระทำดังต่อไปนี้เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

- (1) ฆ่าเด็กโดยเจตนา
- (2) ทำร้ายร่างกายเด็กโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย
- (3) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (4) ข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารต่อเด็ก
- (5) ข่มขืนใจให้เด็กทำงานหรือบริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น ชูเชื้อด้วยประการใด ๆ ใช้กำลังประทุษร้าย โดยการกระทำนั้นทำให้เด็กอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือให้เด็กทำงานหรือให้บริการที่เป็นอันตรายร้ายแรงและมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ การเจริญเติบโต หรือพัฒนาการ
- (6) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การเอาเด็กลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การนำเด็กมาขอราน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีด ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม
- (7) ใช้คำพูด ข้อความ หรือเผยแพร่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ที่ส่งผลให้เด็กเสื่อมเสีย อับอาย ถูกเกลียดชัง หรือถูกเหยียดหยามอย่างร้ายแรง
- (8) เลือกปฏิบัติต่อเด็กโดยไม่มีเหตุอันควร
- (9) การกระทำอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31/3 ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กเกินสมควรในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการกล่าวด้วยวาจาของผู้ปกครองหรือบิดามารดาของเด็กที่เป็นถ้อยคำที่ใช้กัน โดยทั่วไปตามวิถีชีวิตหรือตามประเพณีวัฒนธรรม

มาตรา 31/4 นอกจากค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เด็กผู้ถูกระทำละเมิดมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

หากการกระทำละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพเป็นการกระทำที่ทารุณ โหดร้าย หรือเป็นการกระทำโดยจงใจในการเลือกปฏิบัติ ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ให้แก่เด็กที่ถูกกระทำด้วยก็ได้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 31/5 ในการใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็กตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ รวมถึง การฟ้องคดี หรือ การร้องทุกข์ กล่าวโทษ สามารถกระทำได้โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสภานายความ หากผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กที่ถูกทำละเมิดไม่ดำเนินการแทนเด็กหรือผู้แทนโดยชอบธรรม ของเด็กร้องขอให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการ โดยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เบิกจ่ายจากกองทุนคุ้มครองเด็ก ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 32 เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ ได้แก่

- (1) เด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า
- (2) เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง ณ ที่ใดที่หนึ่ง
- (3) เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุใด ๆ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการ ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ยากจน เป็นผู้เยาว์ หย่า ถูกทิ้งร้าง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท
- (4) เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรือประกอบอาชีพไม่เหมาะสมอันอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกายหรือจิตใจของเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล
- (5) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติดีเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- (6) เด็กพิการ
- (7) เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก
- (8) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 33 - 39

คงเดิม

มาตรา 40 เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่

- (1) เด็กที่ถูกทารุณกรรม เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ตามกฎหมายนี้
- (2) เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (3) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 41 ผู้ใดพบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามี การกระทำทารุณกรรม มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือมีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็ก ให้รีบแจ้งหรือรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24

ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจอย่างร้ายแรง หรือถูกนำไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ให้ผู้ที่พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์มีอำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กให้พ้นจากสภาวะดังกล่าว

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามี การกระทำทารุณกรรมหรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากผู้กระทำทารุณกรรม หรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด

การดำเนินการใด ๆ ของผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ตามมาตรา นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา 42 คงเดิม

มาตรา 43 กรณีที่ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำทารุณกรรม หรือเป็นผู้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพต่อเด็ก ถ้ามีการฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะกระทำทารุณกรรม หรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กอีก ก็ให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้น มีอำนาจกำหนดมาตรการคุมความประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือห้ามเข้าใกล้ตัวเด็กในระยะที่ศาลกำหนด เพื่อป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวและจะสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา 46 และมาตรา 47 แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้

หากยังไม่มีการฟ้องคดีอาญาหรือไม่ฟ้องคดีอาญาแต่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรม หรือมีการกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กอีก

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 หรือพนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลตามมาตรา 5 เพื่อออกคำสั่งมิให้กระทำการดังกล่าว โดยกำหนดมาตรการคุ้มครองความประพฤติและเรียกประกันด้วยก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากศาลเห็นว่าเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็ก มิให้ถูกกระทำทารุณกรรมหรือถูกกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิ และเสรีภาพอีก ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำทารุณกรรมหรือ กระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กมาถ่วงไว้มีกำหนด ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การพิจารณาออกคำสั่งหรือการเรียกประกันตามมาตรา นี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 44 - 52 คงเดิม

มาตรา 53 ให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด และ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

มาตรา 54 - 60 คงเดิม

มาตรา 61 ห้ามมิให้เจ้าของ ผู้ปกครองสวัสดิภาพ และผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ทำร้ายร่างกาย หรือจิตใจ กักขัง ทอดทิ้ง หรือลงโทษเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลโดยวิธีการรุนแรงประการอื่น เว้นแต่กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ต้องเคารพ ต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กในทุกกรณี

มาตรา 62 คงเดิม

มาตรา 63 โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง รวมถึงกำหนดไว้ในหลักสูตร การศึกษา เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพ ความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 64 คงเดิม

มาตรา 65 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 64 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ผู้บริหาร โรงเรียนหรือสถานศึกษาของ

นักเรียนหรือนักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบถามและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ
ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

เมื่อได้อบรมสั่งสอนหรือลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือ
ผู้บริหาร โรงเรียนหรือสถานศึกษาแจ้งให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งสอนเด็กอีกชั้นหนึ่ง

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่อการอบรมสั่งสอนตามระเบียบ
ที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กในทุกกรณี

มาตรา 66 - 67 คงเดิม

มาตรา 68 ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนคุ้มครองเด็ก”
เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ ส่งเสริมความประพฤติเด็ก และส่งเสริม
และคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัว
อุปถัมภ์ของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 69 - 78 คงเดิม

มาตรา 78/1 ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 หากเป็นการกระทำต่อ
เด็กเล็กไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดได้

มาตรา 78/2 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 กระทำต่อเด็ก
ที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่
ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน ลูกเลี้ยง ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็น
ความผิดตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/3 ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกระทำ
ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็นความผิด
ตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/4 ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์
โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่
บัญญัติไว้เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/5 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 และมาตรา 41 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 79 - 88 คงเดิม

โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งมีทั้งหมด 27 มาตรา
เป็นการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมมาตรา ดังนี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
ซึ่งมาตรา 26 ประกอบมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เด็ก” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เด็ก” หมายความว่า เด็กเล็กและเด็กวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 4 ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เด็กเล็ก” “เด็กวัยรุ่น” “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”
“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” “การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก”
“สิทธิส่วนบุคคล” “ผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง” “องค์กรภาคประชาสังคม” และ “กฎหมายอื่น” ในมาตรา 4
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“เด็กเล็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 13 ปีบริบูรณ์

“เด็กวัยรุ่น” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 13 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “คุณค่าของความเป็นมนุษย์อันสูงสุดของเด็กทุกคน โดยคุณค่าดังกล่าวไม่สามารถยินยอมให้บุคคลอื่นมากระทำการใดอันเป็นการละเมิดได้”

“การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา หรือการแสดงกริยาใด ๆ รวมตลอดไปถึง การทรมาณ การทำร้าย หรือการแบ่งแยกเด็กแล้วปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฐานะ รูปร่าง หรือเหตุอื่นใด ทำให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเด็กผู้ถูกระทำลง อันทำให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์อันเป็นคุณค่าอันสูงสุดถูกลดค่าลง โดยไม่คำนึงว่าเด็กผู้ถูกระทำละเมิดนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่ก็ตาม”

“การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก” หมายความว่า “การกระทำใด ๆ โดยไม่จำกัดในวิธีกระทำ อาจเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิและเสรีภาพของเด็กเกินสมควรในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิต สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“สิทธิส่วนบุคคล” หมายความว่า “สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหากมีการเปิดเผยอาจส่งผลให้บุคคลดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือได้รับความทุกข์ทรมานใจ”

“ผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิง” หมายความว่า บุคคลที่เด็กต้องพึ่งพิงในการดำรงชีวิต และหากบุคคลดังกล่าวไม่ดูแลหรือเลี้ยงดูเด็กซึ่งพึ่งพิงตนจะส่งผลให้เด็กเกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือสุขภาพอนามัยอย่างร้ายแรง

“องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า “องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะมิใช่สถานะ เป็นนิติบุคคล หรือไม่ก็ตาม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคมหรือส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกขององค์กรไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง”

“กฎหมายอื่น” หมายความว่า กฎหมายที่บัญญัติบทลงโทษสำหรับการกระทำที่เป็น การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (9) ของมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (9) ของมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 20/1 มาตรา 20/2 และมาตรา 20/3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“มาตรา 20/1 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ กำนัน เป็นรองประธานกรรมการ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร ผู้ใหญ่บ้าน นักพัฒนาชุมชน นักสังคมสงเคราะห์ ผู้แทนศูนย์ยุติธรรมชุมชน ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปราชญ์ชาวบ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชน เป็นกรรมการ โดยมีปลัดเทศบาลหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 20/2 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 13 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น โดยอนุโลม

มาตรา 20/3 คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชนภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(3) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(4) ดำเนินการป้องกันและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(5) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็ก โดยมีขอบ

(6) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(7) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และส่งเสริม ความประพฤติเด็กในเขตท้องที่ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด

(8) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดมอบหมาย

(9) การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก”

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และ ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นการละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก หรือไม่ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และ ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 23 ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความ ปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ชนบทธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น และเคารพ ถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน มิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือน่าจะถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก”

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และ ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 24 ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ใน เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและ ตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนา และฟื้นฟู และสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด หรือคณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อทราบ และให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 11 ให้ยกเลิกความในมาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 25 ผู้ปกครองหรือผู้ที่เด็กต้องพึ่งพิงต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้”

มาตรา 12 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“(6) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก”

มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยประการที่น่าจะทำให้เกิดความเสียหายทั้งในปัจจุบันและอนาคต แก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ”

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 28 ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่ไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็ก หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก หรือป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตรายหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 15 ให้ยกเลิกความในมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 29 ผู้ใดพบเห็นหรือทราบเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงหรืออยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมีชักช้า ในกรณีที่แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับแจ้งจะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ทราบโดยมิชักช้า

เมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการแก่เด็กและครอบครัว นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ครู อาจารย์ นายจ้าง ที่รับเด็กไว้ใน การดำเนินการตามวิชาชีพของตน หรือ มีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง พบว่ามีข้อสงสัยหรือปรากฏชัดว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือและการคุ้มครอง มีหน้าที่จะต้องรายงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา 24 โดยมีซักช้า

การแจ้งหรือรายงานตามมาตรา นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง”

มาตรา 16 ให้ยกเลิกความในมาตรา 30 (1) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“(1) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้น ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพของเด็ก แต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภายหลังพระอาทิตย์ตกได้”

มาตรา 17 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวดที่ 2/1 การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก มาตรา 31/1 มาตรา 31/2 มาตรา 31/3 มาตรา 31/4 และมาตรา 31/5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“หมวด 2/1

การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

มาตรา 31/1 ทุกภาคส่วนต้องให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก แก่ผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน และจัดให้มีการแจ้งการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ อำนวยความสะดวกในการแจ้งหรือร้องเรียน การให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก การมีส่วนร่วมในการสืบสวนและกระบวนการพิจารณาทางศาล ตลอดจนการประสานและส่งต่อข้อมูลที่ได้รับเพื่อใช้ในการประเมิน การให้บริการที่เหมาะสมแก่เด็กและครอบครัวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ ต้องรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา 31/2 ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในลักษณะของการไม่ยอมรับสถานะความเป็นมนุษย์ของเด็ก อันเป็นเหตุให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ของเด็กถูกลดค่าลง หรือการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างที่เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือลดเกียรติของเด็กผู้ถูกกระทำลง โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการกล่าวด้วยวาจาของผู้ปกครองหรือบิดามารดาของเด็กที่เป็นถ้อยคำที่ใช้กัน โดยทั่วไปตามวิถีชีวิต หรือตามประเพณีวัฒนธรรม

การกระทำดังต่อไปนี้เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

- (1) ฆ่าเด็กโดยเจตนา
- (2) ทำร้ายร่างกายเด็กโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย
- (3) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (4) ข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารต่อเด็ก
- (5) ข่มขืนใจให้เด็กทำงานหรือบริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเองหรือของผู้อื่น ขู่เจิญด้วยประการใด ๆ ใช้กำลังประทุษร้าย โดยการกระทำนั้นทำให้เด็กอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือให้เด็กทำงานหรือให้บริการที่เป็นอันตรายร้ายแรงและมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ การเจริญเติบโต หรือพัฒนาการ

(6) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การเอาเด็กลงเป็นทาส หรือให้มีฐานะคล้ายทาส การนำเด็กมาขอตาน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีด ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

(7) ใช้คำพูด ข้อความ หรือเผยแพร่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ที่ส่งผลให้เด็กเสื่อมเสีย อับอาย ถูกเกลียดชัง หรือถูกเหยียดหยามอย่างร้ายแรง

(8) เลือกปฏิบัติต่อเด็กโดยไม่มีเหตุอันควร

(9) การกระทำอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31/3 ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นการกล่าวด้วยวาจา การแสดงกริยา หรือการกระทำใด ๆ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของเด็กเกินสมควรในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย สิทธิในการศึกษาหาความรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เสรีภาพในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการนับถือศาสนา และสิทธิและเสรีภาพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการกล่าวด้วยวาจาของผู้ปกครองหรือบิดามารดาของเด็กที่เป็นถ้อยคำที่ใช้กันโดยทั่วไปตามวิถีชีวิตหรือตามประเพณีวัฒนธรรม

มาตรา 31/4 นอกจากคำสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เด็กผู้ถูกระทำละเมิดมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดฐานละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการกระทำผิดฐานละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็ก ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

หากการกระทำละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือสิทธิและเสรีภาพเป็นการกระทำที่ทารุณโหดร้าย หรือเป็นการกระทำโดยจงใจในการเลือกปฏิบัติ ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่เด็กที่ถูกกระทำด้วยก็ได้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 31/5 ในการใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเด็กตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ รวมถึง การฟ้องคดี หรือ การร้องทุกข์กล่าวโทษ สามารถกระทำได้โดยองค์กรภาคประชาสังคมหรือสหภาพนายความ หากผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กที่ถูกทำละเมิดไม่ดำเนินการแทนเด็กหรือผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็ก ร้องขอให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการ โดยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามมาตรา นี้ ให้เบิกจ่ายจากกองทุนคุ้มครองเด็ก ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา 18 ให้ยกเลิกความในมาตรา 32 (5) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“(5) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประทุษร้ายต่อผู้อื่นในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ”

มาตรา 19 ให้ยกเลิกความในมาตรา 40 (1) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“(1) เด็กที่ถูกทารุณกรรม เด็กที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ตามกฎหมายนี้”

มาตรา 20 ให้ยกเลิกความในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 41 ผู้ใดพบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรม มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือมีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็กให้รีบแจ้งหรือรายงาน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24

ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจอย่างร้ายแรง หรือถูกนำไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ให้ผู้ที่พบเห็นหรือประสบพฤติการณ์มีอำนาจเข้าไปช่วยเหลือเด็กให้พ้นจากสภาวะดังกล่าว

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรมหรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากผู้กระทำทารุณกรรมหรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด

การดำเนินการใด ๆ ของผู้พบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ตามมาตรา 41 นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง”

มาตรา 21 ให้ยกเลิกความในมาตรา 43 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 43 กรณีที่ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำทารุณกรรม หรือเป็นผู้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพต่อเด็ก ถ้ามีการฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะกระทำทารุณกรรม หรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กอีก ก็ให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้น มีอำนาจกำหนดมาตรการคุมความประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือห้ามเข้าใกล้ตัวเด็กในระยะที่ศาลกำหนด เพื่อป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวและจะสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา 46 และมาตรา 47 แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้

หากยังไม่มีการฟ้องคดีอาญาหรือไม่ฟ้องคดีอาญาแต่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการกระทำทารุณกรรม หรือมีการกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 หรือพนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลตามมาตรา 5 เพื่อออกคำสั่งมิให้กระทำการดังกล่าวโดยกำหนดมาตรการคุมความประพฤติและเรียกประกันด้วยก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็ก มิให้ถูกกระทำทารุณกรรมหรือถูกกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพอีก ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำทารุณกรรมหรือกระทำการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพแก่เด็กมากักขังไว้มีกำหนด ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน”

มาตรา 22 ให้ยกเลิกความในมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 53 ให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด และ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ”

มาตรา 23 ให้เพิ่มความต่อไปนี้อย่างมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ทั้งนี้ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพของเด็กในทุกกรณี”

มาตรา 24 ให้ยกเลิกความในมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 63 โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง รวมถึงกำหนดไว้ในหลักสูตร การศึกษา เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิและเสรีภาพ ความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 25 ให้ยกเลิกความในมาตรา 65 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่อการอบรมสั่งสอนตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ต้องเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กในทุกกรณี”

มาตรา 26 ให้ยกเลิกความในมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 68 ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนคุ้มครองเด็ก” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ ส่งเสริมความประพฤติเด็ก และส่งเสริม

และคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 27 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 78/1 มาตรา 78/2 มาตรา 78/3 มาตรา 78/4 และมาตรา 78/5 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“มาตรา 78/1 ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 หากเป็นการกระทำต่อเด็กเล็กไม่สามารถยกข้อต่อสู้เรื่องความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดได้

มาตรา 78/2 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 กระทำต่อเด็กที่เป็นผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งพาตน ลูกเลี้ยง ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/3 ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 เป็นเหตุให้เด็กผู้ถูกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/4 ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา 31/2 และมาตรา 31/3 เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 78/5 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 และมาตรา 41 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ฉบับที่..) พ.ศ.

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นกฎหมายหลักของประเทศไทยในการคุ้มครองเด็กเป็นการเฉพาะ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กที่ชัดเจน จึงไม่ปรากฏการให้ความสำคัญหรือตระหนักถึงการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กอย่างเพียงพอและทำให้มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กอยู่เป็นประจำ ไม่สามารถคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งย่อมรวมถึงการคุ้มครองเด็กด้วย แต่ยังไม่มีการบัญญัติถึงการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้